

บทที่ 3

มาตรการแทนการบังคับโทษจำคุกตามกฎหมายต่างประเทศ

ในบทนี้ผู้เขียนจะทำการศึกษาถึงหลักการสากลอันเป็นมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดในเรือนจำ และศึกษามาตรการบังคับโทษทางอาญาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ต่างประเทศนิยมนำมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดอาญาในประเทศของตนแทนการลงโทษจำคุก ซึ่งแต่ละประเทศจะให้ความสำคัญแก่วัตถุประสงค์ของการบังคับโทษที่แตกต่างกันออกไปจึงทำให้วิธีการที่นำมาใช้แทนการลงโทษจำคุกแก่ผู้กระทำความผิดของแต่ละประเทศนั้นมีรูปแบบที่ต่างกันออกไปตามวัตถุประสงค์ของการบังคับโทษของแต่ละประเทศมุ่งเน้น โดยประเทศที่ผู้เขียนได้ทำการศึกษามีทั้งประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์อันได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ และประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์หรือระบบประมวลกฎหมายเช่นเดียวกับระบบกฎหมายของประเทศไทย อันได้แก่สาธารณรัฐฝรั่งเศส ซึ่งทั้งสามประเทศนี้จะมีมาตรการที่นำมาใช้บังคับแทนการลงโทษจำคุกหลัก ๆ อยู่ 3 วิธี ได้แก่ การควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) มาตรการลงโทษระดับกลาง และการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข โดยมีรายละเอียดของการนำมาใช้บังคับแตกต่างกันออกไปตามนโยบายของแต่ละประเทศ ซึ่งผู้เขียนจะขอกล่าวถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกามีมาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิดนอกจากการใช้โทษจำคุก ดังต่อไปนี้

3.1.1 การควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

การควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ตามกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกาถูกใช้เป็นเงื่อนไขปล่อยผู้ต้องโทษทางอาญาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และของเจ้าหน้าที่ที่บังคับใช้กฎหมายในการควบคุมผู้ต้องโทษในชุมชน โดยการตรวจตราผู้ต้องโทษอย่างใกล้ชิดมากกว่าวิธีการอื่น ๆ แต่ก่อนในกระบวนยุติธรรมทางอาญาทั้งหมดและการลงโทษในชุมชน (Community corrections) นั้น บทบาทของการควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ไม่มากนัก แต่ปัจจุบันเทคโนโลยีได้พัฒนาขึ้น

มากโดยเฉพาะระบบการหาตำแหน่งโดยใช้ดาวเทียม (Global Positioning System or GPS) การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ถูกใช้เพิ่มมากขึ้นใน กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสหรัฐอเมริกาทั้งในระดับรัฐบาลกลาง มลรัฐและระดับท้องถิ่น กล่าวคือ ไม่น้อยกว่า 33 มลรัฐที่ควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) โดยระบบการหาตำแหน่งโดยใช้ดาวเทียม (Global Positioning System or GPS)⁹¹ ส่วนมลรัฐอื่น ๆ ควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) โดยระบบอื่น⁹² การควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ตามกฎหมาย ประเทศสหรัฐอเมริกานำมาใช้ในทุกระดับของการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ไม่ว่าจะเป็นในขั้นก่อนพิจารณา ชั่งลงโทษจำคุกซึ่งอาจเป็นการกำหนดไว้เพื่อใช้แทนการลงโทษ จำคุกเสียทีเดียว⁹³ หรือใช้เมื่อมีการรับโทษจำคุกมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว และยังสามารถใช้ในการ พักการลงโทษด้วย⁹⁴ ซึ่งตามกฎหมายหรือข้อบังคับอาจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้โดยในการใช้ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมหรืออาจให้ใช้ ควบคู่ไปกับการจำคุกจำเลย⁹⁵ อย่างไรก็ดี เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาแบ่งออกเป็นหลายมลรัฐ ซึ่งแต่ละมลรัฐก็จะมีบทบัญญัติแห่งกฎหมายบัญญัติขึ้นใช้บังคับเฉพาะภายในมลรัฐของตนเอง ซึ่งหลักเกณฑ์การนำมาตราการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้โดยทั่วไปจะมี ลักษณะที่ไม่แตกต่างกันมากนัก หากแต่จะมีเพียงรายละเอียดที่เป็นเงื่อนไขในการควบคุมผู้ต้องขัง โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกันออกไปเล็กน้อย แต่กระบวนการหลัก ๆ ยังคงเป็นหลักการ

⁹¹ มลรัฐฟลอริดาเริ่มใช้การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic monitoring) โดย ระบบการหาตำแหน่งโดยใช้ดาวเทียม (Global Positioning System or GPS) ในปี 1997 ซึ่งเป็นรัฐแรกที่ใช้ ระบบ GPS.

⁹² From "Using GPS technology to monitor sex offenders: Should Pennsylvania do more?," Harrisburg, by Pennsylvania Department of the Auditor General, Bureau of Special Performance Audits, 2008, PA: Pennsylvania Department of the Auditor General, p. 5.

⁹³ From "Global Positioning System (GPS) Technology for Community Supervision: Lessons Learned," by Tracy M.L. Brown, Steven A. McCabe, and Charles Wellford, 2007, Falls Church, VA: Center for Criminal Justice Technology.

⁹⁴ From "Offender Supervision With Electronic Technology: A User's Guide," by Ann H. Crowe, Linda Sydney, Pat Bancroft, and Beverly Lawrence, 2002, Lexington, KY: American Parole and Probation Association.

⁹⁵ Crowe et al., "Offender Supervision With Electronic Technology: A User's Guide," 18.

เดียวกัน ในที่นี้ผู้เขียนขอหยิบยกกฎหมายแห่งมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา มาใช้เป็นหลักในการดำเนินการศึกษา

การนำมาตรการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา อันเป็นหลักการทั่วไปที่ทั้งรัฐบาลกลางและมลรัฐต่าง ๆ รวมถึงกฎหมายของมลรัฐจอร์เจีย ได้กำหนดให้สามารถนำมาใช้ได้ในทุกช่วงเวลาของการดำเนินกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยอาจแบ่งช่วงเวลาได้ดังนี้

1) การนำมาตรการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในขั้นตอนก่อนมีคำพิพากษา (Pre-Trial) มีหลักเกณฑ์การนำมาตรการการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้แก่ผู้ต้องขังโดยขอยกตัวอย่างจากกฎหมายมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งอธิบาย กล่าวคือ ประมวลกฎหมายของรัฐจอร์เจีย ลักษณะที่ 17 บทที่ 6 มาตรา 1.1 ได้วางหลักเกณฑ์การปล่อยตัวจำเลยในระหว่างการพิจารณาที่ต้องใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ว่า ถ้าปรากฏแก่ศาลว่า จำเลยอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาเป็นอำนาจของศาลที่สามารถใช้ดุลพินิจตัดสินและให้สิทธิจำเลยที่มีคุณสมบัติตามประมวลกฎหมายในส่วนนี้ปล่อยตัวไปภายใต้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาได้ ผู้พิพากษาเท่านั้นที่มีอำนาจในการใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา ถ้าผู้พิพากษานั้นมีเขตอำนาจศาลในการคุมขังความผิดที่เกิดขึ้นและจำเลยก็มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับการคุมขังภายใต้ อนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมายมาตรา 17-6-1 เมื่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจได้คุมขังจำเลยแล้วได้กำหนดว่า จำเลยเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้ประกันตัวตามอนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมายมาตรา 17-6-1 และได้ชดใช้เงินตามที่ศาลกำหนดในการปล่อยจากที่คุมขังแล้วศาลจะแจ้งไปยัง sheriff ว่าจำเลยจะถูกปล่อยในเงื่อนไขโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา⁹⁶

นอกจากนี้กฎหมายฉบับดังกล่าวยังได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับอนุญาตให้ปล่อยตัวไว้ภายใต้หลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะหลบหนีจากเขตอำนาจศาลหรือไม่ปรากฏตัวต่อศาลเมื่อศาลต้องการ
- (2) ผู้ต้องหาไม่คุกคามหรือเป็นอันตรายต่อบุคคลใด ๆ และทรัพย์สินใด ๆ ในชุมชน
- (3) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดร้ายแรงในระหว่างพิจารณา และ

⁹⁶ Georgia Code 17-6-1.1(b).

(4) ผู้ต้องหาไม่มีความเสี่ยงที่จะทำการข่มขู่พยานหรือทำการขัดขวางใด ๆ ต่อการจัดการความยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม ถ้าผู้ต้องหาถูกกล่าวหาว่ามีความผิด a serious violent felony และถูกตัดสินว่ามีความผิด a serious violent felony หรือความผิดตามกฎหมายของมลรัฐอื่นหรือของรัฐบาลกลาง ซึ่งถ้ากระทำความผิดในมลรัฐนี้ถือเป็นการผิด a serious violent felony บุคคลนั้นจะต้องพิสูจน์ได้แย้งว่าไม่ใช่เงื่อนไขที่ทำให้ลดความเชื่อมั่นในการที่เขาจะปรากฏตัวต่อศาลเมื่อศาลต้องการหรือไม่ปลอดภัยต่อคนอื่นและชุมชนซึ่งความผิด a serious violent felony นั้นกำหนดไว้ในมาตรา 17-10-6.1⁹⁷

นอกจากวิธีประกันตัวภายหลังหรือเงื่อนไขพิเศษของการคุมขังจำเลยสามารถถูกปล่อยออกจากที่คุมขังในระหว่างพิจารณาได้ในเงื่อนไขที่จำเลยได้ปฏิบัติตามหลักการและเงื่อนไขของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาซึ่งได้รับความเห็นชอบตามอนุมาตรา เจ แล้ว sheriff จะเข้าทำสัญญากับผู้จัดหาโปรแกรมที่ได้รับความเห็นชอบ บริษัทที่เกี่ยวกับการคุมขัง, ตัวแทนที่เกี่ยวกับการคุมขังหรือผู้จัดหาบริการในระหว่างพักการลงโทษจะเป็นผู้จัดหาในบริการนี้⁹⁸ จากหลักกฎหมายข้างต้นได้วางหลักเกณฑ์การใช้มาตรการการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาไว้ว่าการอนุญาตให้ใช้มาตรการการควบคุมจำเลยโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาเป็นอำนาจของศาลที่มีเขตอำนาจในการตัดสินคดีและจำเลยที่มีสิทธิใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในชั้นก่อนมีคำพิพากษาต้องเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะใช้โปรแกรมดังกล่าวและจำเลยต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการประกันตัวตามอนุมาตรา อี ของประมวลกฎหมายในมาตรา 17-6-1 นอกจากนี้จำเลยต้องให้เงินประกันตามที่ศาลกำหนด

หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมตัวในระหว่างพิจารณาคดีในศาลหรือก่อนศาลมีคำพิพากษา กฎหมายมลรัฐจอร์เจียได้กำหนดให้เป็นดุลพินิจของศาลเท่านั้นคือ จำเลยที่อยู่ในเขตอำนาจศาลนั้น ถ้าศาลเห็นว่าเป็นผู้มีความเหมาะสมที่จะใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาและที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการประกันตัวตามอนุมาตราอีของ 17-6-1 ศาลสามารถใช้ดุลพินิจและให้สิทธิปล่อยตัวไปภายใต้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาได้ซึ่งต้องมีคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับอนุญาตให้ปล่อยตัวตามเงื่อนไขที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นด้วย อย่างไรก็ตามจำเลยอาจจะ

⁹⁷ Georgia Code 17-6-1 (e).

⁹⁸ Georgia Code 17-6-1.1 (a).

ไม่ถูกปล่อยตัวหรือยังคงต้องอยู่ในที่คุมขังแม้จะใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา ถ้าจำเลยเป็นผู้ที่ได้รับหมายหรือถูกกล่าวโทษ ถูกจับ หรือได้รับคำสั่งจากศาลอื่น, ตัวแทนที่ถูกบังคับตามกฎหมายหรือเจ้าหน้าที่พักการลงโทษหรือคุมประพฤติซึ่งถูกร้องขอภายหลังการคุมขังหรือการตัดสิน⁹⁹

บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาจะต้องผูกพันภายใต้เงื่อนไขที่ศาลกำหนดไว้ดังต่อไปนี้¹⁰⁰

- (1) ระยะเวลาคุมขังที่บ้าน
- (2) การปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้จัดหาโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา
- (3) ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเงื่อนไขพิเศษของการคุมขังซึ่งรวมทั้งคำสั่งโดยตรงซึ่งไม่มีในสัญญาหรือคำสั่งที่ทำขึ้นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมกับผู้เสียหายหรือบุคคลที่เข้ามาหรืออยู่ใกล้กับที่คุมขัง
- (4) คำสั่งโดยตรงให้จำเลยอุปการะและจัดหาค่าอุปการะเลี้ยงดูแก่ผู้อยู่ในอุปการะของตนอย่างเต็มความสามารถ
- (5) การจำกัดและควบคุมการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- (6) การห้ามออกจากบ้านยามวิกาล
- (7) การจำกัดการทำงานและการจ้างงาน
- (8) คำสั่งโดยตรงที่ผู้ต้องหาต้องได้รับการตรวจการหายใจ, เลือด, ปัสสาวะในเวลาใดเวลาหนึ่ง
- (9) การจำกัดในการเดินทาง
- (10) คำสั่งโดยตรงเกี่ยวกับอุปกรณ์ของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาจะต้องถูกเก็บรักษาในสภาพการใช้งานได้ดี
- (11) คำสั่งโดยตรงที่บุคคลที่ละเว้นจากการฝ่าฝืนกฎหมายอาญาของรัฐ เมืองหรือเทศบาล
- (12) คำสั่งโดยตรงเกี่ยวกับการจ่ายค่าธรรมเนียมของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา

⁹⁹ Georgia Code 17-6-1.1 (d).

¹⁰⁰ Georgia Code 17-6-1.1(e).

(13) การหักเงินเพื่อชดใช้ค่าธรรมเนียมของโปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา

(14) ข้อกำหนดในการอนุญาตให้มีการรักษาพยาบาลอย่างเหมาะสม

(15) ข้อกำหนดในการจัดหาสิ่งจำเป็นอย่างเหมาะสม เช่น การไปซื้อของใช้

(16) ข้อกำหนดสำหรับการเข้าร่วมศึกษา ฟันฟูหรือโปรแกรมบำบัด และ

(17) เงื่อนไขอื่น ๆ ที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไขเพิ่มเติมของโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา

(1) จำเลยที่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมโปรแกรมจากศาลจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมอย่างเหมาะสมสำหรับ โปรแกรม การใช้อุปกรณ์และการควบคุมของผู้จัดหาสำหรับโปรแกรมและไม่สามารถเรียกคืนได้ ค่าธรรมเนียมที่เรียกเพิ่มเติมจากผู้จัดหาจะเป็นค่าธรรมเนียมที่อนุญาตให้เพิ่มขึ้นในประมวลกฎหมายมาตรา 17-6-30, 42-8-34, และ 42-8-100

(2) ค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาจะถูกจ่ายตามระยะเวลาที่กำหนดโดยจำเลยที่เข้าร่วมโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาตามหลักการของโปรแกรมที่ได้รับความเห็นชอบจากศาล การไม่จ่ายเงินตามระยะเวลาที่กำหนดจะถือว่าเป็นการฝ่าฝืนโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาและเป็นผลให้จำเลยจะถูกกลับเข้าสู่ที่คุมขังโดยทันที

(3) จำเลยที่มีเงื่อนไขในการรักษาพยาบาลจะได้รับการรักษาพยาบาลตามที่กำหนดโดยศาลและผู้ที่จะได้รับคัดเลือกโดยศาลจะต้องมีมาตรฐานตามที่ศาลกำหนดมีค่าธรรมเนียมโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาที่จ่ายโดย sheriff โดยความยินยอมของเจ้าหน้าที่รัฐผู้มีอำนาจ¹⁰¹

ทั้งนี้กฎหมายยังได้กำหนดห้ามมิให้นำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในการควบคุมตัวไปฝังหรือติดไว้ใต้ผิวหนังของผู้ถูกควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์¹⁰² และศาลสามารถใช้ดุลพินิจในการเพิกถอนจำเลยจากการเป็นผู้เข้าร่วมในการใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาในเวลาใดก็ได้ซึ่งกรณีนี้จำเลยต้องกลับเข้าสู่ที่คุมขังโดยทันที

¹⁰¹ Georgia Code 17-6-1.1(h).

¹⁰² Georgia Code 17-6-1.1(f).

ถ้าคดีของจำเลยยังไม่ได้ถูกมอบหมายให้แผนกใดในศาลให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเป็นผู้มีอำนาจ¹⁰³ และในกรณีที่ศาลที่มีเขตอำนาจพบว่าจำเลยละเมิดหลักการหรือเงื่อนไขของโปรแกรมดังกล่าวหรือเงื่อนไขของการคุมขังไว้ที่บ้านตามที่บัญญัติในวรรค 1 ของอนุมาตรา(อี) ของประมวลกฎหมายนี้ หรือพบว่าจำเลยให้ข้อมูลที่ผิดเกี่ยวกับคุณสมบัติในการเข้าร่วมการปล่อยโดยใช้โปรแกรมการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา รวมทั้งชื่อ วันเกิด ที่อยู่ หรือข้อมูลส่วนตัวอื่น ๆ การเข้าร่วมโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษานั้นจะสิ้นสุดลงทันทีและจำเลยจะถูกจับสำหรับการฝ่าฝืนการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน จำเลยจะถูกนำกลับไปคุมขังที่คุกในเมืองหรือสถานที่ที่จำเลยถูกปล่อยออกมา¹⁰⁴

การที่จำเลยได้รับอนุญาตให้ใช้วิธีการควบคุมตัว โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาภายใต้ประมวลกฎหมายนี้ไม่ถือว่าเป็นตัวแทน ผู้รับจ้าง หรืออาสาสมัครของเมืองหรือผู้จัดหาโปรแกรมการปล่อยโดยใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษา ในการถูปล่อย, การทำงาน, การเข้าร่วม ในการฝึกอบรมหรือการไปสถานที่ที่จำเลยทำงานหรืออบรม นอกจากนี้ ผู้จัดหาโปรแกรมการปล่อยด้วยการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก่อนมีคำพิพากษาและ sheriff ไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำความผิดอาญาของจำเลยอันเนื่องมาจากที่ถูกปล่อยตามกฎหมายนี้¹⁰⁵

2) การนำมาตรการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในขั้นตอนการลงโทษหรือการใช้แทนการลงโทษจำคุก (Primary Sentencing) ในกรณีที่ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดคุมประพฤติหากผู้ถูกคุมประพฤติฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กำหนดศาลสามารถสั่งให้ใช้การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ ตามมาตรา 42-8-153(a) แต่มีความผิดบางประเภทเมื่อศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดคุมประพฤติแล้วอาจจัดให้มีการใช้การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ทันทีตามมาตรา 42-8-35(b) การที่ศาลจะมีคำสั่งคุมประพฤติผู้กระทำความผิดได้นั้น มีหลักเกณฑ์กำหนด ดังนี้¹⁰⁶

(1) ต้องเป็นกรณีที่คณะลูกขุนมีคำพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดอาญาและมีใช้ความผิดที่มีโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีใด ๆ เว้นแต่ศาลเยาวชน ศาลท้องถิ่น อาจกำหนดเวลาเพื่อคุมความประพฤติของผู้นั้นได้

¹⁰³ Georgia Code 17-6-1.1(c).

¹⁰⁴ Georgia Code 17-6-1.1(g).

¹⁰⁵ Georgia Code 17-6-1.1(i).

¹⁰⁶ Georgia Code 42-8-34.

(2) ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งคุมประพฤติศาลต้องได้พิจารณาถึงข้อมูลที่ได้มีการสืบเสาะและคำแนะนำของพนักงานคุมประพฤติพฤติการณ์ของผู้กระทำความผิดและรายงานประวัติการก่ออาชญากรรมตลอดจนถึงแวดล้อมของผู้กระทำความผิดนั้นแล้ว

(3) ถ้าความปรากฏแก่ศาลว่าผู้กระทำความผิดไม่เหมาะสมกับการได้รับความทุกข์ทรมานจากบทบัญญัติของกฎหมาย ศาลจะกำหนดโทษไว้แต่รอการลงโทษไว้ก่อนโดยให้ผู้นั้นอยู่ภายใต้การสอดส่องและควบคุมพฤติกรรมโดยพนักงานคุมประพฤติ ส่วนระยะเวลาในการคุมประพฤติหรือรอการลงโทษต้องไม่เกินอัตราสูงสุดของคำสั่งจำคุกของผู้นั้นได้รับ

คำสั่งคุมประพฤติของศาลอาจกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขให้ผู้ถูกคุมประพฤติต้องปฏิบัติตามได้ ดังต่อไปนี้¹⁰⁷

- (1) หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดอันตรายและพฤติกรรมที่ทารุณโหดร้าย
- (2) หลีกเลี่ยงการคบค้าสมาคมติดต่อกับบุคคลที่จะทำให้เสื่อมเสีย หรือหลีกเลี่ยงการเข้าไปในสถานที่ที่จะก่อให้เกิดอันตราย
- (3) ให้มำรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติด้วยตนเอง
- (4) ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานคุมประพฤติที่ควบคุมดูแลตนก่อนทุกครั้งไม่ว่าจะเดินทางไปสถานที่ใดแม้แต่ที่พักอาศัยของตน
- (5) ต้องประกอบการทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
- (6) ต้องอยู่ภายในพื้นที่ที่กำหนดไว้เท่านั้น
- (7) ต้องจ่ายเงินทดแทนความเสียหายหรือเงินชดเชยให้แก่บุคคลที่ได้รับความเสียหายหรือที่ต้องสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิดของตนตามจำนวนที่ศาลกำหนด เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นห้ามมิให้จ่ายเงินทดแทนความเสียหายหรือเงินชดเชยให้แก่บุคคลที่ได้รับความเสียหายหรือที่ต้องสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำความผิดของตน ถ้าเงินจำนวนนั้นยังเป็นที่ได้แย้งกันอยู่เว้นแต่จะเหมือนที่เคยได้รับการวินิจฉัยไว้ในคดีก่อน
- (8) จ่ายเงินทดแทนความเสียหายหรือเงินชดเชยคืนแก่เทศบาลหรือมณฑลเนื่องจากได้จ่ายค่ารักษาพยาบาลให้แก่ผู้กระทำความผิดขณะถูกคุมขังตามบทที่ 4 ของลักษณะนี้ห้ามมิให้จ่ายเงินทดแทนความเสียหายหรือเงินชดเชยให้กับหน่วยงานราชการท้องถิ่น (local governmental unit) สำหรับบทบัญญัติในเรื่องของค่ารักษาพยาบาล ถ้าเงินจำนวนนั้นยังเป็นที่ได้แย้งกันอยู่ เว้นแต่จะเหมือนที่เคยได้รับการวินิจฉัยไว้ในคดีก่อน

¹⁰⁷ Georgia Code 42-8-35. (a).

(9) จ่ายค่าเสียหายใด ๆ แก่เทศบาลหรือมณฑลอีกครั้งหนึ่ง สำหรับการกระทำ ความผิดของผู้ถูกคุมขังภายใต้มาตรา 71 ลักษณะ 42 บทที่ 4

(10) ช่วยเหลือด้านกฎหมายของผู้ถูกคุมประพฤติซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถที่ เหมาะสมที่สุดของผู้ถูกคุมประพฤติ

(11) ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ภายใต้กฎหมายห้ามละเมิดกฎหมายท้องถิ่น กฎหมาย ของรัฐ หรือกฎหมายของรัฐบาลกลางและมีความประพฤติที่ดี

(12) หากได้รับอนุญาตให้เคลื่อนย้ายหรือให้เดินทางไปยังรัฐอื่น ๆ เขตอำนาจศาลที่ พบผู้กระทำความผิดควรระงับการส่งผู้กระทำความผิดกลับคืนยังรัฐเดิมและมีให้โต้แย้งอำนาจศาล

(13) ยินยอมให้ประเมินหรือทดสอบเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูหรือเข้าร่วมในโปรแกรมการ แก้ไขฟื้นฟูที่สำเร็จโดยสมบูรณ์ที่กำหนดโดยกรมคุมประพฤติ

นอกจากนี้ยังได้มีการบัญญัติเงื่อนไขในการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ แทนการลงโทษจำคุกไว้ด้วย ซึ่งหากกระทำผิดเงื่อนไขศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนคำสั่งคุมประพฤติ และพิพากษาให้ผู้นั้นได้รับโทษจำคุกได้ทันที¹⁰⁸

3) การนำมาตราการควบคุมผู้ต้องขัง โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในขั้นตอนภาย หลังจากที่ได้รับโทษจำคุกมาระยะหนึ่งแล้ว (Post-Prison) ตามประมวลกฎหมายของมลรัฐจอร์เจีย ลักษณะที่ 42 บทที่ 1 มาตรา 8 ได้วางหลักเกณฑ์การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ไว้ว่า ผู้ใดที่ถูกจำคุกไว้ในเรือนจำท้องถิ่น เมื่อ (1) หลังจากถูกตัดสินและลงโทษ (2) จนกว่าจะทำ รายงานสืบเสาะเสร็จสมบูรณ์ หรือ (3) กลับมาจำคุกหลังจากที่ฝ่าฝืนการคุมประพฤติ โดยดุลพินิจ ของ sheriff และเพื่อความเหมาะสมที่จะได้รับเลือกตามที่บัญญัติไว้ตามอนุมาตรา (d) ที่กำหนดให้ ใช้โปรแกรมการกักขังไว้ในบ้านภายใต้การควบคุมของ sheriff ถ้าปรากฏต่อศาลว่าผู้ต้องหาที่อยู่ใน เขตอำนาจศาลเหมาะสมที่จะใช้วิธีกักขังไว้ในบ้าน ศาลจะส่งบุคคลที่เหมาะสมตามที่บัญญัติไว้ใน อนุมาตรา (d) ของประมวลกฎหมายในส่วนนี้ให้ใช้โปรแกรมกักขังไว้ที่บ้าน sheriff หรือศาล มีอำนาจที่จะกำหนดให้ผู้ต้องโทษเข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาหรือโปรแกรมการฟื้นฟูอื่น ๆ เพิ่มเติมจากโปรแกรมการกักขังไว้ในบ้าน¹⁰⁹ จากบทบัญญัติข้างต้นได้วางหลักเกณฑ์การใช้ มาตราการควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ดังนี้¹¹⁰

¹⁰⁸ Georgia Code 42-8-34.1. (e).

¹⁰⁹ Georgia Code 42-1-8 (b).

¹¹⁰ Georgia Code 42-1-8 (d).

(1) เป็นผู้ต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 12 เดือน ที่เรียกว่า misdemeanor โดยผู้นั้นจะถูกส่งตัวไปจำคุกในเรือนจำท้องถิ่นในระยะแรก

(2) ต้องไม่มีหมายศาลหรือคำสั่งจากศาลอื่น

(3) ต้องไม่มีประวัติอาชญากรรมภายในเวลา 5 ปีในข้อหาทำร้ายร่างกายที่รุนแรง รวมทั้ง ข้อหาข่มขืน คุกคามทางเพศของเด็ก ปล้นทรัพย์ จำหน่ายสารที่ควบคุมหรือกัญชา ฆ่าผู้อื่น โดยยานพาหนะ หนีประกันศาล หรือ

(4) ต้องไม่เจ็บป่วยร้ายแรงและต้องมีความสามารถในการทำงานเป็นปกติ

เมื่อเจ้าพนักงานได้คัดเลือกผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ข้างต้น แล้วก็จะทำการเสนอต่อศาลเพื่อให้ศาลทำการพิจารณาว่าสมควรจะอนุญาตให้ผู้ต้องขังนั้นถูกควบคุมตัวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แทนการคุมขังไว้ในเรือนจำหรือไม่ เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สามารถทำงานได้โดยการจ้างงานตามประมวลกฎหมายนี้ต้องเป็นนายจ้างที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาที่กำหนดไว้ นอกจากจะขาดคุณสมบัติในการได้รับอนุญาตให้ควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แล้วยังจะมีความผิดข้อหาหลบหนีภายใต้ประมวลกฎหมายนี้อีกด้วย¹¹¹

3.1.2 มาตรการลงโทษระดับกลาง

ในเอกสาร Survey of Intermediate Sanctions ของกระบวนการยุติธรรมในประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้คำจำกัดความของการลงโทษระดับกลางไว้ว่า หมายถึงทางเลือกในการลงโทษที่พิจารณาถึงลำดับความสำคัญต่อเนืองที่อยู่ระหว่างการคุมความประพฤติแบบเดิมกับการจำคุกที่ใช้กันอยู่เป็นปกติ¹¹²

ในการศึกษานี้ผู้เขียนจะทำการศึกษามาตรการลงโทษระดับกลางของมลรัฐจอร์เจีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งนับเป็นต้นแบบของการนำมาตราการลงโทษระดับกลางมาใช้ มาตรการลงโทษระดับกลางจะมีลำดับขั้นการนำมาใช้โดยอยู่ระหว่างการคุมประพฤติแบบปกติ (Basic Probation) ไปถึงการใช้เรือนจำ (Prison) โดยจะเพิ่มระดับความเข้มข้นของการควบคุมดูแลขึ้นเรื่อย ๆ¹¹³

มาตรการลงโทษระดับกลางในประเทศสหรัฐอเมริกามีหลายรูปแบบที่ใช้บังคับ อันได้แก่ การชดใช้ความเสียหาย การคุมความประพฤติ การใช้โทษกึ่งคุมประพฤติ (Shock Probation)

¹¹¹ Georgia Code 42-1-8 (e).

¹¹² From "Survey of Intermediate Sanctions" in *Corrections in the Community* (p. 3), by The U.S. Department of Justice, 1997, Ohio: Anderson Publishing Co.,

¹¹³ From *Probation and Parole: Theory and Practice* (pp. 411-413), by Abadinsky, Howard, 1997, New Jersey: Prentice-Hall.

ซึ่งเป็นการลงโทษผู้กระทำความผิดโดยใช้ทั้งโทษจำคุกในระยะแรกและมีการคุมประพฤติในระยะต่อมาภายหลังที่ได้รับโทษจำคุกไประยะหนึ่งแล้ว การใช้มาตรการลงโทษกึ่งจองจำ (Shock Incarceration) โทษกักกันแบบกึ่งพักอาศัยในบ้าน (Half-way in House) โทษกักขัง (Prison) จนถึงการใช้โทษจำคุก (Jail)

การให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ความเสียหายนั้น ผู้ต้องโทษจะถูกบังคับให้ชดใช้เป็นตัวเงินแก่ผู้ได้รับความเสียหายเพื่อชดเชยความเสียหายที่เป็นผลมาจากการกระทำความผิดของเขา นอกจากนี้ยังมีมาตรการชดใช้ความเสียหายในรูปแบบที่มีใช้ตัวเงิน เช่น การให้ทำงานสาธารณประโยชน์ในชุมชน การใช้วิธีการลงโทษในรูปแบบนี้อาจดำเนินควบคู่ไปกับการลงโทษจำคุกหรือควบคุมตัวผู้กระทำความผิดไว้ด้วยก็ได้ การใช้มาตรการในการลงโทษกึ่งจองจำถูกนำมาใช้เป็นทางเลือกแทนการกักขังหรือการลงโทษจำคุกผู้กระทำความผิดไว้ในเรือนจำ โดยผู้ต้องโทษจะถูกส่งตัวไปอยู่ในค่ายที่มีลักษณะคล้ายกับค่ายทหาร (Boot Camp) และจะมีการฝึกอย่างหนักโดยผู้ต้องโทษต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ส่วนมากผู้กระทำความผิดที่ต้องโทษกึ่งจองจำจะเป็นผู้ที่กระทำความผิดครั้งแรกและเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรง หรือผู้กระทำความผิดเป็นเยาวชน ซึ่งโทษรูปแบบนี้ทั้งในรัฐบาลกลางและมลรัฐต่าง ๆ ก็มีการบังคับใช้ ซึ่งจะมีระยะเวลาที่สั้นกว่าโทษจำคุกแต่จะมีความเคร่งครัดและเข้มงวดกว่า

ด้วยเหตุผลที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ประสบกับผู้ต้องขังสั้นเรือนจำมากเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก ประเทศสหรัฐอเมริกาจึงเป็นประเทศที่นำมาตราการลงโทษระดับกลางมาใช้อย่างแพร่หลาย และมีหลากหลายวิธี ซึ่งวิธีการที่ได้รับความนิยมสูงสุดได้แก่มาตรการควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้เคหสถาน ซึ่งรัฐบาลกลางและมลรัฐต่าง ๆ กว่า 30 มลรัฐได้กำหนดให้มาตรานี้เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยที่โครงสร้างหลักการสำคัญจะมีความคล้ายคลึงกัน เคหสถานที่ใช้ในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดได้แก่ที่อยู่อาศัยชั่วคราวหรือถาวรของผู้กระทำความผิดซึ่งต้องเป็นอาณาบริเวณที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยอย่างแท้จริง และผู้ที่จะได้รับการลงโทษในรูปแบบนี้จะต้องเป็นผู้กระทำความผิดที่ไม่ร้ายแรง หรือผู้กระทำความผิดร้ายแรงแต่ได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ก็อาจนำมาตรานี้มาใช้ได้และอาจใช้ควบคู่ไปกับการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ด้วยก็ได้

3.1.3 การพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข

การพักการลงโทษได้รับความนิยมอย่างกว้างขวางในประเทศสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ช่วงประมาณปี ค.ศ. 1907 มลรัฐนิวยอร์กเป็นมลรัฐแรกที่นำองค์ประกอบของการพักการลงโทษมาใช้ โดยจะมีการสอดส่องดูแลหลังได้รับการพักการลงโทษและมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

การเปิดถอนการพักการลงโทษ จนกระทั่งในเวลาต่อมาจึงได้มีการนำมาตรการพักการลงโทษมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศสหรัฐอเมริกาทั่วทุกมลรัฐ¹¹⁴

การพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่จะเป็นผู้ได้รับการพักการลงโทษระยะแรกนั้น ในหลายมลรัฐจะใช้ระบบที่มีการแต่งตั้งกรรมการ (Commissioner) เพียงคนเดียว ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าการรัฐเพื่อทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษผู้ต้องขัง แต่เป็นการใช้อำนาจที่เบ็ดเสร็จก่อให้เกิดการทุจริตเป็นอย่างมาก ในระยะต่อมาจึงเปลี่ยนมาใช้รูปแบบคณะกรรมการซึ่งบางมลรัฐคณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษจะแยกเป็นอิสระต่างหากจากงานราชทัณฑ์¹¹⁵ ส่วนในรัฐบาลกลางของสหรัฐนั้นได้นำรูปแบบการจัดตั้งคณะกรรมการพักการลงโทษมาใช้ในทุกเรือนจำตั้งแต่ประมาณปี ค.ศ. 1910 แล้ว¹¹⁶

เหตุผลของการนำมาตรการพักการลงโทษมาใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่¹¹⁷

- 1) เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดโดยเน้นให้ผู้ต้องขังเข้าร่วมโปรแกรมที่จัดทำขึ้น โดยมุ่งให้เกิดการฟื้นฟูตัวผู้กระทำความผิดเอง
- 2) อำนาจในการพิจารณาการพักการลงโทษนั้นถูกคาดหวังว่าจะจัดให้มีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์พร้อมกับเครื่องมือในการควบคุมและรักษาความสงบเรียบร้อยในเรือนจำโดยการลดจำนวนโทษที่ได้กำหนดไว้เพื่อแลกเปลี่ยนกับการที่ผู้ต้องขังมีความประพฤติดี อันจะเป็นการช่วยกระตุ้นให้เกิดความประพฤติที่ดีขึ้น (Better Conduct) และ
- 3) การพักการลงโทษเป็นการแก้ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ แม้จะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุแต่ก็นับเป็นบทบาทที่มีความสำคัญของกระบวนการพักการลงโทษตั้งแต่แรกเริ่ม

¹¹⁴ From “Parole and Prisoner Reentry in the United States. Forthcoming in Understanding Prisons: Performance and Policy Options,” by Petersillia Joan, 1999, *Crime and Justice*, 26, p. 489, Prison. University of Chicago Press.

¹¹⁵ From *Correction in America: An Introduction* (p. 438), by Henry E. Allen, Clifford E. Simonsen, and Edward J. Latessa, 1978, Encino, Calif., Glencoe Pub.

¹¹⁶ United States Parole Commission. (n.d.). *History of The Federal Parole System*. Retrieved November 20, 2015, from <http://www.justice.gov/uspc/history.htm>

¹¹⁷ From “Parole and Prisoner Reentry in the United States. Forthcoming in Understanding Prisons: Performance and Policy Options,” by Petersillia Joan, 1999, *Crime and Justice*, 26, Prison. University of Chicago Press, p. 489.

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการลงโทษในสหรัฐอเมริกามีจุดพินิจอย่างกว้างขวางในการพิจารณาอนุญาตและกำหนดเงื่อนไขตลอดจนระยะเวลาในการปล่อยตัว ซึ่งอำนาจในการใช้จุดพินิจดังกล่าวจะถูกจำกัดขอบเขตไว้เฉพาะแต่ในความผิดบางประเภทเท่านั้น¹¹⁸

อย่างไรก็ตามมาตรการในการพัฒนาการลงโทษในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่เป็นที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน เนื่องจากแนวคิดเกี่ยวกับนโยบายการลงโทษตามกำหนดที่แท้จริง (Truth in Sentencing) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้ผู้กระทำผิดได้รับความผิดได้รับโทษอย่างแท้จริงแทนที่จะนำวิธีการลดหย่อนโทษมาใช้ จึงมีการออก Comprehensive Crime Control Act of 1984 โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดโทษของสหรัฐอเมริกา (United States Sentencing Commission) เพื่อวางแนวทางในการกำหนดโทษ (Sentencing Guideline) และกำหนดให้ยกเลิกรูปแบบคณะกรรมการพัฒนาการลงโทษภายใน 5 ปีหลังจากที่กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการพัฒนาการลงโทษยังคงดำรงอยู่เพื่อทำหน้าที่พิจารณาการพัฒนาการลงโทษแก่ผู้กระทำผิดก่อนที่กฎหมายฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับเท่านั้น

ส่วนมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อทดแทนการยกเลิกการพัฒนาการลงโทษนั้น ได้แก่ การปล่อยตัวภายใต้การสอดส่องดูแล (Supervised Release) โดยในการกำหนดโทษจำคุกของศาลนั้นศาลอาจกำหนดให้จำเลยได้รับการปล่อยตัวภายใต้การสอดส่องดูแลหลังจากที่ได้รับโทษจำคุกมากระยะหนึ่งแล้วก็ได้¹¹⁹ โดยการปล่อยตัวภายใต้การสอดส่องดูแลนี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของโทษด้วยซึ่งระยะเวลาของการปล่อยตัวภายใต้การสอดส่องดูแลที่จะกำหนดก็จะแตกต่างกันไปตามระดับความร้ายแรงของการกระทำผิดของผู้ต้องขังแต่ละคนตามจุดพินิจของศาลที่จะกำหนด¹²⁰

¹¹⁸ From "Crime and Justice," by Michael Tonry and Norval Morris, 1990, *A Review of Research*, 2. Chicago: University of Chicago Press, p. 490.

¹¹⁹ U.S. Code Section 3583.

¹²⁰ จาก *อำนาจในการพิจารณาพัฒนาการลงโทษ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) (น. 70), โดย พรเลิศศักดิ์สงวนมณูญ, 2555, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

3.2 ประเทศอังกฤษ

ในประเทศอังกฤษมีมาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิดรูปแบบอื่นนอกจากการลงโทษจำคุก ดังต่อไปนี้

3.2.1 การควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

กฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันของประเทศอังกฤษที่เกี่ยวกับการบังคับโทษทางอาญา คือ the Criminal Justice Act 2003 (CJA 2003) โดยถือเป็นกฎหมายหลักในการกำหนดโทษของประเทศอังกฤษ มีแนวคิดในการลงโทษโดยพิจารณาถึงความเสี่ยงของผู้กระทำความผิดในการก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมนี้ ทำให้ CJA 2003 กำหนดมาตรการให้ศาลออกคำสั่งหรือใช้มาตรการทางอาญาเพื่อดำเนินการแก่ผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงในการก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมเพื่อให้อยู่ในความควบคุมและมีมาตรการอื่น ๆ เพื่อใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของบุคคลเหล่านี้

The Criminal Justice Act 2003 (CJA 2003) ยังได้กำหนดให้โทษจำคุกหรือกักขังที่มีความร้ายแรงของความผิดและพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงในการที่จะก่อให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำแยกออกเป็นโทษที่มีอัตราโทษจำคุกสูงกว่า 12 เดือนจนถึงตลอดชีวิตซึ่งพิจารณาโดย Indictment กับโทษที่จำคุกหรือกักขังน้อยกว่า 12 เดือนซึ่งเป็นการพิจารณาโดย summary trial ซึ่งในกรณีหลังนี้อาจใช้มาตรการควบคุมและกำหนดเงื่อนไขในชุมชนหรือใช้การลงโทษในชุมชนได้เพราะเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงมากนัก¹²¹

การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศอังกฤษ (The Home Detention Curfew - HDC) โดยได้นำไปใช้ในขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาดังต่อไปนี้

1) การนำมาตรการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในขั้นตอนก่อนมีคำพิพากษา (Pre-Trial) หรือการปล่อยชั่วคราวในขั้นตอนก่อนศาลมีคำพิพากษาซึ่งตามกฎหมายของประเทศอังกฤษที่มีชื่อว่า The Bail Act 1976 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่าในการปล่อยชั่วคราว มาตรา 3(6) กำหนดให้บุคคลที่ได้รับการประกันตัวอาจถูกกำหนดให้ปฏิบัติตามด้วยข้อกำหนดก่อนปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือหลังจากนั้น เนื่องจากปรากฏต่อศาลว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประกันว่า บุคคลนั้นยินยอมให้คุมขังโดยจะไม่กระทำความผิดขณะให้ประกันตัวและไม่รบกวนพยานหรือกระทำอย่างอื่น

¹²¹ จาก ศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดชั้นโทษและการนำไปปรับใช้ในประมวลกฎหมายอาญา (รายงานผลการวิจัย) (น. 65-67), โดย สถาบันวิจัยหรือให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549, กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

เป็นการขัดขวางแนวทางของการปฏิบัติเพื่อความยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเองและคนอื่นหรือ
 จุดมุ่งหมายที่จะสามารถสอบสวนหรือรายงานทำให้ช่วยเหลือศาลพิจารณาเกี่ยวกับความผิด
 ซึ่งก่อนกำหนดเวลาเพื่อการคุมขังเขาจะได้รับการสัมภาษณ์จาก an authorised advocate หรือ
 an authorised litigator ซึ่งเป็นที่ปรึกษาทนายความหรือทนายความตามที่กฎหมายกำหนด¹²²
 หลักเกณฑ์ รวมถึงข้อกำหนดการควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ด้วย ซึ่งการกำหนด
 ข้อกำหนดการควบคุมตัวโดยอิเล็กทรอนิกส์มีเงื่อนไขเพิ่มเติมแบ่งเป็นกรณีบุคคลซึ่งเป็นเด็กและ
 เยาวชน ซึ่งข้อกำหนดการควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง ข้อกำหนดที่กำหนดเพื่อ
 จุดมุ่งหมายเป็นการประกันด้วยการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนด
 อื่นที่กำหนดเป็นเงื่อนไขในการประกันตัว

เมื่อได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยมีการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว หากผู้ใด
 หลบหนี การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ว่า ถ้าบุคคลซึ่งปล่อยชั่วคราวโดยมี
 ประกันในกระบวนการพิจารณาคดีอาญาไม่ยินยอมให้คุมขังโดยปราศจากมูลเหตุอันสมควรเขาจะต้อง
 มีความผิดหรือถ้าบุคคลซึ่งปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันในกระบวนการพิจารณาคดีอาญาและมีมูลเหตุ
 อันสมควรจึงไม่ยินยอมให้คุมขังตามสถานที่กำหนดทันทีหลังจากเวลาที่กำหนดทั้ง ๆ ที่สามารถทำ
 ได้อย่างมีเหตุผลเขาจะมีความผิด โดยความผิดนั้นเป็นโทษซึ่งถ้าไม่ตัดสินลงโทษอย่างรวบรัดก็เป็น
 การละเมิดอำนาจศาลอาญาซึ่งศาล magistrates court พิพากษาลงโทษบุคคลในความผิดหลบหนี
 ดังกล่าวแต่ถ้าศาลคิดว่าพฤติกรรมของความผิดควรจะลงโทษสำหรับความผิดนั้นเกินอำนาจศาลที่
 จะลงโทษหรือในกรณีที่ส่งตัวให้ศาล Crown Court พิจารณาสำหรับความผิดอื่นที่จัดไว้โดยศาลก่อน
 สำหรับความผิดนั้นซึ่งกระทำในการคุมขังหรือให้ประกันตัวให้ศาล Crown Court พิพากษา
 โดยบุคคลซึ่งกระทำผิดเล็กน้อยและไม่กระทำผิดให้ศาล Crown Court พิพากษาจะมีความผิดจำคุก
 เป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนบุคคลที่พิพากษาว่ากระทำผิดหรือ
 ที่เป็นการละเมิดอำนาจศาลอาจจำคุกไม่เกิน 12 เดือนหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ

2) การนำมาตรการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในขั้นตอนการ
 ลงโทษหรือการใช้แทนการลงโทษจำคุก (Primary Sentencing) เป็นการกำหนดให้ศาลมีทางเลือก
 ในการสั่งลงโทษผู้กระทำความผิดโดยไม่ต้องใช้เรือนจำเป็นสถานที่ในการควบคุมซึ่งเป็นการ
 บริหารกระบวนการลงโทษที่เพิ่มประสิทธิภาพและยังคงรักษาความปลอดภัยให้กับสังคมโดยศาล
 จะพิจารณาออกคำสั่งให้ใช้การควบคุมตัวผู้กระทำความผิดที่มีอายุกว่า 16 ปีขึ้นไปโดยเครื่องมือ
 อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

¹²² Section 3 (6).

- (1) สั่งให้ทำงานโดยไม่จ่ายค่าตอบแทน
- (2) สั่งให้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
- (3) สั่งให้เข้าโปรแกรม
- (4) สั่งห้ามกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
- (5) สั่งห้ามออกนอกสถานที่
- (6) สั่งห้ามเข้าสถานที่หรือเขตกำหนด
- (7) สั่งให้อยู่ในสถานที่กำหนด
- (8) สั่งให้บำบัดรักษาโรคจิต
- (9) สั่งให้บำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด
- (10) สั่งให้ฟื้นฟูผู้ติดสุรา
- (11) สั่งให้อยู่ในการคุมประพฤติ
- (12) สั่งให้เข้าสู่ศูนย์ฝึกอบรมกรณีที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี

ศาลอาจสั่งให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (electronic monitoring) ควบคู่ไปกับคำสั่งห้ามออกนอกสถานที่ (curfew order) หรือห้ามเข้าเขตกำหนด (exclusion requirement) กรณีที่สถานที่และพื้นที่บริเวณนั้นไม่สามารถจัดการให้ใช้มาตรการดังกล่าวได้ หรือเมื่อศาลพิจารณาแล้วสิ่งแวดลอมไม่เหมาะสมในการนำมาใช้ ส่วนมาตรการอื่น ๆ ในการลงโทษในชุมชนนั้นอาจมีคำสั่งให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็น ทั้งนี้ การที่ศาลจะมีคำสั่งให้ลงโทษในชุมชนตั้งแต่ 2 ข้อกำหนดนั้นศาลต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมว่าในแต่ละข้อกำหนดนั้นสามารถปฏิบัติได้

นอกจากข้อกำหนดในการออกคำสั่งข้างตนแล้วกฎหมายยังได้กำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ในมาตรา 181 อีกด้วย คือการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อาจนำมาใช้ในกรณีศาลลงโทษจำคุกหรือกักขังผู้กระทำความผิดน้อยกว่า 12 เดือน โดยให้ศาลออกคำสั่งพร้อมกับการกำหนดโทษจำคุก โดยเมื่อศาลมีคำพิพากษาต้องระบุระยะเวลาจำคุกที่สิ้นสุดด้วยการปล่อยตัวผู้กระทำความผิดโดยมีการคุมประพฤติและคำสั่งที่เป็นข้อกำหนดคุมประพฤติให้ผู้กระทำความผิดปฏิบัติตามในระยะเวลาที่เหลือซึ่งโทษจำคุกต้องไม่ต่ำกว่า 2 สัปดาห์และต้องไม่เกิน 13 สัปดาห์ ส่วนคำสั่งนั้นต้องไม่เกิน 26 สัปดาห์ และการกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติตามคำสั่งระหว่างที่ถูกจำคุกศาลอาจออกคำสั่งได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) สั่งให้ทำงานโดยไม่จ่ายค่าตอบแทน
- (2) สั่งให้ทำกิจกรรม

- (3) สั่งให้เข้าโปรแกรม
- (4) ห้ามกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
- (5) ห้ามออกนอกสถานที่
- (6) ห้ามเข้าเขตกำหนด
- (7) สั่งให้อยู่ในการคุมประพฤติ
- (8) สั่งให้เข้าศูนย์ฝึก กรณีที่มียุติมากกว่า 25 ปี
- (9) การจำคุกก่อนส่ง

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งห้ามออกนอกสถานที่ (curfew order) หรือห้ามเข้าเขตกำหนด (exclusion requirement) ศาลต้องออกคำสั่งให้ใช้การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (electronic monitoring) ด้วย เว้นแต่กรณีผู้นั้นไม่ยินยอม และกรณีที่สถานที่และพื้นที่บริเวณนั้นไม่สามารถจัดการให้ใช้มาตรการได้ หรือเมื่อศาลพิจารณาแล้วสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมในการนำมาใช้ ส่วนคำสั่งอื่น ๆ อาจมีคำสั่งให้ใช้เครื่องติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ได้หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็น นอกจากนี้ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งข้อกำหนดคุมประพฤติพร้อมการจำคุกตั้งแต่ 2 ข้อกำหนด ศาลต้องพิจารณาสภาพแวดล้อมของกรณีนั้นว่าในแต่ละข้อกำหนดนั้นสามารถปฏิบัติได้ และในกรณีที่ศาลมีคำสั่งห้ามเข้าเขตกำหนดเป็นคำสั่งที่ศาลสั่งโดยการลงโทษในชุมชน จำนวนวันที่ห้ามเข้าเขตกำหนดต้องไม่เกิน 2 ปี

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งห้ามออกนอกเคสสถาน (curfew order requirement) หมายถึง คำสั่งให้ผู้กระทำความผิดต้องอยู่ในสถานที่ที่กำหนดภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งเวลาที่กำหนดนั้น ต้องไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงและไม่เกิน 12 ชั่วโมงใน 1 วัน ก่อนออกคำสั่งห้ามออกนอกเคสสถาน ศาลจะต้องได้รับข้อมูลและได้พิจารณาเกี่ยวกับสถานที่ที่จะห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดออกนอกสถานที่ด้วย รวมทั้งความเห็นของบุคคลที่อาจได้รับผลกระทบจากผู้กระทำความผิดออกนอกสถานที่ภายในเวลาที่กำหนดด้วย

กฎหมายอังกฤษได้ให้ดุลพินิจของศาลที่จะกำหนดโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดไว้กว้างซึ่งการควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เป็นมาตรการหนึ่งของการลงโทษในชุมชน (Community sentence) ที่มีกรอบในการใช้ดุลพินิจกำหนดโทษดังต่อไปนี้

- (1) การควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไม่สามารถนำมาใช้ได้กับความผิดที่กำหนดไว้ตายตัวตามกฎหมาย หรือความผิดตามมาตรา 51A(2) ของ the Firearm Act 1968, มาตรา 110(2) หรือ มาตรา 111(2) ของ PCC(S)2000 และมาตรา 225-228 ของ CJA 2003

(2) ก่อนที่ศาลจะกำหนดโทษศาลต้องพิจารณารายงานสืบเสาะก่อน (presentencing report) ซึ่งรายงานสืบเสาะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการกระทำความผิด และความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดที่ได้กระทำ รวมถึงเหตุเพิ่มโทษหรือเหตุลดโทษและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดประกอบ เว้นแต่ศาลจะเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีรายงานก่อนการกำหนดโทษ โดยหลักเกณฑ์ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยและออกคำสั่งกำหนดชนิดและความเข้มงวดของข้อกำหนดหรือมาตรการดังกล่าวมีดังนี้

- (2.1) ประเมินความร้ายแรงของความผิดว่าอยู่ในระดับต่ำ กลางหรือสูง
- (2.2) จุดประสงค์ในการลงโทษของศาล
- (2.3) ความเสี่ยงในการกระทำความผิดซ้ำ
- (2.4) ความสามารถในการปฏิบัติตามข้อกำหนด
- (2.5) ความสามารถของข้อกำหนดในท้องที่บังคับใช้

นอกจากนี้กฎหมายยังได้กำหนดขอบเขตการใช้ดุลพินิจในการทำคำสั่งไว้ด้วยการใช้มาตรการดังกล่าวต้องพิจารณาถึงสภาพสิ่งแวดล้อมนั้นเหมาะสมหรือไม่ และควรใช้มาตรการดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์เบื้องต้นในการส่งเสริมและควบคุมการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมที่ลงโทษผู้กระทำความผิดและหรือจำเป็นเพื่อความปลอดภัยของสาธารณชนและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด หากผู้ถูกควบคุมตัวโดยการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กระทำผิดเงื่อนไข หรือปฏิบัติฝ่าฝืนข้อกำหนดของศาลโดยปราศจากเหตุผลที่จะแก้ตัวในการปฏิบัติตามข้อกำหนด เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบอาจให้คำเตือนหรือให้ดำเนินการรับโทษตามกฎหมายที่ฝ่าฝืน และหากปรากฏว่าผู้กระทำความผิดยังคงกระทำผิดเงื่อนไข หรือปฏิบัติฝ่าฝืนข้อกำหนดซ้ำอีกโดยปราศจากเหตุผลที่จะแก้ตัวภายในระยะเวลา 12 เดือน เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไปทันที และศาลจะมีคำสั่งให้ยกเลิกการควบคุมตัวโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้อยู่และกลับไปดำเนินการตามกฎหมาย ในการนี้ศาลจะต้องเรียกให้ทำการบันทึกพฤติการณ์ที่ทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ กรณีเมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ที่ผู้กระทำความผิดตั้งใจและคือร้อนไม่ทำตามข้อกำหนดหรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ก็จะดำเนินการให้ผู้นั้นกลับไปปรับโทษจำคุก ทั้งนี้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งจำคุกได้ไม่เกิน 51 สัปดาห์¹²³

¹²³ Criminal Justice Act 2003 Schedule 8 paragraph 9.

3) การนำมาตรการควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในขั้นตอนภายหลังจากการได้รับโทษจำคุกในระยะหนึ่งแล้ว (Post-Prison) เป็นการกำหนดให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งลงโทษโดยชุมชนหรือกำหนดเงื่อนไขหลังปล่อยตัวผู้ต้องขัง โดยเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือกักขังไปไ้ระยะหนึ่งและจะมีการบังคับโทษนอกเรือนจำหรือนอกสถานที่คุมขัง ศาลมีอำนาจที่จะกำหนดเงื่อนไขการปฏิบัติให้ไปปฏิบัติเมื่อเข้าสู่สังคมแล้วแต่ยังไม่ครบเวลาให้ลงโทษจำคุกหรือกักขังตามคำพิพากษาซึ่งการกำหนดเงื่อนไขการควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มีหลักเกณฑ์ว่าจะนำมาใช้ได้เฉพาะกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือกักขังตั้งตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไปหรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น โดยทั่วไปเมื่อผู้ต้องโทษได้รับโทษจำคุกหรือกักขังแล้วจะได้รับการเปลี่ยนเป็นการลงโทษโดยชุมชนเมื่อได้รับโทษจำคุกหรือกักขังมาแล้วครั้งหนึ่ง แต่ในกฎหมาย CJA 2003 มีแนวทางของการป้องกันสังคมให้ปลอดภัยจากผู้ต้องขังที่เป็นอันตรายหรือผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษเนื่องจากได้กระทำความผิดกฎหมายที่ร้ายแรง โดยจะต้องได้รับโทษจำคุกหรือกักขังมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของโทษที่กำหนดไว้โดยคำพิพากษาหลังจากนั้นโทษที่กำหนดไว้โดยคำพิพากษาจะได้รับการพิจารณาเปลี่ยนเป็นการลงโทษโดยชุมชนโดยการกำหนดของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายใต้คำแนะนำของศาลในการวางข้อกำหนดนั้น โดยการลงโทษในชุมชนจะต้องมีเงื่อนไขที่กำหนดไว้เพื่อประโยชน์ในการป้องกันมิให้ผู้นั้นก่อให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำตามที่ CJA 2003 กำหนด หากฝ่าฝืน ศาลมีอำนาจสั่งให้มารับโทษจำคุกหรือกักขังต่อไป ตาม Sentencing guideline

ผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจำคุกในระยะหนึ่งแล้วมีสิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไขดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย Criminal Justice Act 1991 มาตรา 33 ดังนี้¹²⁴

เมื่อนักโทษที่ต้องจำคุกระยะสั้นได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาแล้วทั้งนี้ the Secretary of State มีหน้าที่ที่จะต้องปล่อยนักโทษอย่างไม่มีเงื่อนไข ในกรณีต้องคำพิพากษาให้จำคุกไม่น้อยกว่าสิบสองเดือนหรือปล่อยนักโทษโดยมีการคุมประพฤติ ในกรณีต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สิบสองเดือนขึ้นไป

เมื่อนักโทษที่ต้องจำคุกระยะยาวรับโทษทั้งนี้ของคำพิพากษาแล้วเป็นหน้าที่ของ the Secretary of State ที่จะปล่อยตัวไปโดยมีการคุมประพฤติ นักโทษที่ต้องจำคุกระยะยาว ซึ่งไม่นำมาใช้นั้นได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาแล้วสองในสาม the Secretary of State มีหน้าที่ที่จะต้องปล่อยนักโทษโดยมีการคุมประพฤติ เมื่อนักโทษที่ต้องโทษจำคุกระยะสั้นและระยะยาวเป็นบุคคลซึ่งได้รับการปล่อยโดยมีการคุมประพฤติ และได้ถูกเรียกกลับไปยังเรือนจำ (สำหรับการ

¹²⁴ Section 33.

ปล่อยนักโทษ) ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาแล้วสามในสี่ the Secretary of State มีหน้าที่ที่จะต้องปล่อยนักโทษอย่างไม่มีเงื่อนไข

นักโทษที่ได้รับโทษตามคำพิพากษาน้อยกว่าสิบสองเดือนได้รับการปล่อยโดยมีการคุมประพฤติ และ ถูกเรียกกลับเข้าเรือนจำ มีผลให้โทษจำคุกตามคำพิพากษาสามในสี่ของเขาถูกแทนด้วยโทษเพียงครึ่งหนึ่ง ในบทนี้ นักโทษที่ต้องจำคุกกระยะยาว หมายความว่า บุคคลที่ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาเป็นระยะเวลาตั้งแต่สี่ปีขึ้นไป นักโทษที่ต้องจำคุกกระยะสั้น หมายความว่า บุคคลที่ต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาเป็นระยะเวลาน้อยกว่าสี่ปี

ส่วนอำนาจในการปล่อยตัวผู้ต้องโทษจำคุกกระยะสั้นโดยมีการคุมประพฤตินั้น มีปรากฏอยู่ในมาตรา 34A ดังนี้¹²⁵

(1) ภายใต้อนุมาตรา (2) อนุมาตรา (3) นำมาใช้เมื่อนักโทษที่ต้องโทษจำคุกกระยะสั้นอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ได้รับคำพิพากษาลงโทษจำคุกในระยะเวลามากกว่า 3 เดือน

(2) บทบัญญัติในอนุมาตรา(3) ไม่นำมาใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. การลงโทษตามคำพิพากษาที่เป็นการเพิ่มโทษตามความหมายของมาตรา 55 of the Crime and Disorder Act 1998;

2. การลงโทษตามคำพิพากษาสำหรับการกระทำความผิดภายใต้มาตรา 1 ของ the Prisoners (Return to Custody) Act 1995;

3. การลงโทษตามคำพิพากษาที่บังคับตามวรรค 3(1)(d) หรือ 4(1)(d) ในตารางที่ 2 ในกฎหมายนี้ ในกรณีที่นักโทษไม่ปฏิบัติตามคำสั่งห้ามออกนอกสถานที่

4. นักโทษภายใต้คำสั่งให้รักษาตัวในโรงพยาบาลตามมาตรา 37, 45A หรือ 47 ของ the Mental Health Act 1983

5. นักโทษที่ต้องไปปรับผิวนอกสหราชอาณาจักรตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 46

6. นักโทษที่ได้รับอนุญาต ให้ปล่อยตัวภายใต้เงื่อนไขแห่งมาตรานี้ได้ตลอดเวลา และอาจถูกเรียกตัวกลับเข้าสู่เรือนจำภายใต้บังคับมาตรา 38A(1)a

7. นักโทษที่ปล่อยตัวโดยมีการคุมประพฤติภายใต้มาตรานี้ หรือมาตรา 36 ระหว่างการรับโทษตามคำพิพากษาปัจจุบันและถูกเรียกกลับเข้าเรือนจำตามมาตรา 39(1) or (2)

8. นักโทษที่กลับเข้าสู่เรือนจำภายใต้มาตรา 40 ในทุกเวลา

9. ช่วงเวลาระหว่างวันที่นักโทษจะได้รับช่วงเวลาจำเป็นสำหรับการลงโทษ และวันที่นักโทษจะได้รับครึ่งหนึ่งในการลงโทษที่น้อยกว่า 14 วัน

¹²⁵ 71Section 34A.

(3) หลังจากที่นักโทษได้รับช่วงเวลาจำเป็นในการลงโทษตามคำพิพากษา the Secretary of State อาจจะไม่ปล่อยนักโทษโดยมีกรกฎประพฤติ ภายใต้อตรา 37A

(4) ในมาตรานี้ช่วงเวลาจำเป็น หมายความว่า

1. สำหรับกำหนดเวลา 3 เดือนหรือมากกว่า แต่ไม่น้อยกว่า 4 เดือน ระยะเวลา 30 วัน
2. สำหรับกำหนดเวลา 4 เดือนหรือมากกว่า แต่ไม่น้อยกว่า 8 เดือน ระยะเวลา เท่ากับหนึ่งในสี่ของกำหนดเวลาข้างต้น
3. สำหรับกำหนดเวลา 8 เดือนหรือมากกว่า, ระยะเวลา 60 วัน น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกำหนดเวลาข้างต้น

(5) The Secretary of State อาจจะทำเป็นกฎหมายลำดับรอง

1. ยกเลิกคำว่า “ตั้งแต่อายุ 18 ปี” ในอนุมาตรา (1)
2. แก้ไขนิยามของ “ช่วงเวลาจำเป็น” ในอนุมาตรา (4) และ
3. จัดทำ เช่น บทบัญญัติเปลี่ยนแปลงผ่านให้ปรากฏว่ามีความจำเป็นหรือสมควรเชื่อมโยงกับการยกเลิกหรือแก้ไข

(6) ไม่มีคำสั่งใดที่อาจจัดทำภายใต้อนุมาตรา 5 เว้นแต่ร่างของคำสั่งนั้นจะได้รับการเสนอและเห็นชอบโดยมติของแต่ละสภา

เงื่อนไขที่ผู้ถูกควบคุมตัวจะต้องปฏิบัติ มีการกำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรอง (statutory instruments) ตาม The Criminal Justice (Sentencing) (Licence Conditions) Order 2003 โดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา 250 แห่ง CJA 2003 มีดังนี้¹²⁶

- (1) ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานที่รับผิดชอบ
- (2) ได้รับการเยี่ยมตามคำสั่งของเจ้าพนักงานที่รับผิดชอบ
- (3) อาศัยอยู่ในที่อยู่ที่เจ้าพนักงานที่รับผิดชอบเห็นชอบและได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบก่อนสำหรับการไปค้างคืนที่อื่น
- (4) ทำงานได้เฉพาะที่ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบเท่านั้นรวมทั้งงานอาสาสมัคร และต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบก่อนการเปลี่ยนงาน
- (5) ไม่เดินทางออกนอกประเทศอังกฤษโดยปราศจากการได้รับอนุญาตล่วงหน้าจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบ

¹²⁶ Sentencing Guidelines 2.1.3.

(6) มีความประพฤติที่ดีและไม่ประพฤติไปในทางที่นอกเหนือไปจากการอนุญาตซึ่งจะเป็นการป้องกันสาธารณะ ป้องกันการกระทำผิดซ้ำอีกและสนับสนุนความสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับชุมชน

(7) ไม่กระทำความผิดขึ้นอีก

นอกจากนั้นยังมีเงื่อนไขอื่น ๆ ในการอนุญาตให้ปล่อยตัวผู้ต้องขังออกจากเรือนจำในกรณีผู้ต้องขังนั้นได้รับโทษจำคุกน้อยกว่า 12 เดือน ดังนี้

(1) เข้าพบตามกำหนดนัดของจิตแพทย์ นักจิตวิทยา หรือแพทย์และปฏิบัติตามคำแนะนำในการรักษาหรือบำบัด

(2) ไม่เข้าทำงานรวมทั้งงานอาสาสมัคร หรือเข้าร่วมกิจกรรมซึ่งจะเกี่ยวกับบุคคลที่อายุต่ำกว่าที่เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบกำหนด

(3) ไม่ไปค้างคืนกับบุคคลที่อายุต่ำกว่าที่เจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบกำหนด

(4) ไม่ติดต่อกับบุคคลที่เจ้าพนักงานกำหนด โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานและผู้ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปี

(5) ไม่เข้าไปในสถานที่หรือพื้นที่ที่กำหนดโดยเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบก่อน

(6) อยู่ในสถานที่ที่เจ้าพนักงานกำหนดในเวลาที่เจ้าพนักงานกำหนด

ส่วนเงื่อนไขอื่น ๆ ในการอนุญาต กรณีผู้ต้องโทษที่ได้รับโทษจำคุกมากกว่า 12 เดือนนั้นผู้ต้องโทษต้องปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมหรือกิจกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันการกระทำผิดซ้ำอีกและเพื่อสนับสนุนความสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับชุมชนของผู้ต้องโทษ

การกำหนดเงื่อนไขที่ให้ปฏิบัติระหว่างการถูกจำคุกหรือกักขังนั้น ศาลจะต้องปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือ Secretary of State เพราะจะเป็นเจ้าพนักงานหรือผู้ที่ได้รับผิดชอบในการดูแลและรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามเงื่อนไขและพิจารณารายงานก่อนการพิพากษาหรือคำสั่ง นอกจากนี้ยังได้แนะนำให้ผู้พิพากษาได้ปรึกษากับหน่วยงานคุมประพฤติและผู้ว่าราชการในการที่จะใช้วิธีการที่กำหนดหลังจากที่ปล่อยออกไปโดยมีเงื่อนไขคุมประพฤติหรือให้ดำเนินอย่างใดอย่างหนึ่งก่อนเพราะเป็นหน่วยที่รู้ข้อมูลว่ากรณีอย่างใดจึงจะเหมาะสมและเมื่อได้รับข้อมูลแล้วจึงรับฟังความเห็นจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นความเห็นสุดท้ายก่อนที่จะออกคำสั่งหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเกี่ยวกับเงื่อนไขที่ได้ส่งไปแล้ว

ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อกำหนดหรือเงื่อนไขอาจสั่งเพิกถอนการอนุญาตปล่อยตัวนั้นแล้วเรียกนักโทษนั้นกลับเข้าเรือนจำ¹²⁷

คุณสมบัติทั่วไปของผู้ที่มีสิทธิได้รับการพิจารณาให้ใช้วิธีการควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่

(1) นักโทษอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปซึ่งได้รับคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกตั้งแต่ 3 เดือนแต่ไม่เกิน 4 ปีและได้ผ่านการประเมินความเสี่ยงอนุมัติโดย the Probation Service และมีที่พักอาศัยที่เหมาะสม

(2) นักโทษซึ่งได้รับคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปตาม Criminal Justice Act 2003 กฎหมายไม่ได้ห้ามเด็ดขาดในการใช้มาตรการดังกล่าวแต่ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่เหมาะสมในการปล่อยขกเว้นมีสภาพแวดล้อมเป็นพิเศษ

3.2.2 มาตรการลงโทษระดับกลาง

ในประเทศอังกฤษ รวมถึงในสก็อตแลนด์ก็ได้ใช้หลักการลงโทษระดับกลางในลักษณะคล้ายกัน เช่น การใช้ให้ผู้กระทำความผิดทำงานบริการสังคม (Community Service) ถือว่าเป็นการลงโทษระดับกลางที่อยู่ระหว่างการคุมประพฤติและจำคุก Abadinsky ได้กล่าวว่าการลงโทษระดับกลางเป็นการลงโทษที่มุ่งเน้นไปที่การบังคับใช้กฎหมายให้สอดคล้องประสานกับการกระทำความผิด¹²⁸

ประเทศสหราชอาณาจักร (อังกฤษและเวลส์) ได้มีการจัดทำมาตรฐานแห่งชาติสำหรับการสอดส่องดูแลผู้กระทำความผิดในชุมชนแห่งประเทศสหราชอาณาจักร (อังกฤษและเวลส์) (National Standards for the Supervision of Offenders in the Community) ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1995 และได้รับการปรับปรุงใหม่เมื่อปี ค.ศ. 2002 เพื่อใช้กับงานคุมประพฤติในประเทศสหราชอาณาจักร (อังกฤษและเวลส์) ในการสอดส่องการปฏิบัติหน้าที่และการบริหารจัดการงานคุมประพฤติผู้กระทำความผิดที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป รวมถึงผู้กระทำความผิดที่มีอายุ 16-17 ปี ที่ถูกสั่งให้ใช้วิธีการสำหรับผู้ใหญ่ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นมาตรฐานสำหรับคณะกรรมการคุมประพฤติในสำนักงานคุมประพฤติทุกท้องที่ให้เกิดความมั่นใจว่าผู้กระทำความผิดที่ถูกคุมประพฤติจะได้รับการสอดส่องดูแลและบริการ โดยจะมีการแจ้งข้อมูลรายละเอียดแก่ผู้กระทำความผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดและหากกระทำผิดเงื่อนไขจะมีการดำเนินการต่อไปอย่างไร ซึ่งเป็นทั้งการควบคุม

¹²⁷ CJA 1991 38A Breach of curfew condition.

¹²⁸ From *Probation and Parole: Theory and Practice* (p. 411), by Abadinsky, Howard, 1997, New Jersey: Prentice-Hall.

การทำงานของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในงานคุมประพฤติให้เกิดความน่าเชื่อถือและเป็นมาตรฐานที่ผู้ตรวจการจะใช้สำหรับประเมินประสิทธิภาพในการทำงาน อันเป็นสิ่งสะท้อนถึงเจตนารมณ์ในการทำงานร่วมกันให้ดียิ่งขึ้นระหว่างหน่วยงานราชทัณฑ์กับหน่วยงานคุมประพฤติและสร้างการทำงานที่สอดคล้องกับงานราชทัณฑ์ได้อย่างเหมาะสม เป็นที่คาดหมายได้โดยหลักการว่างานคุมประพฤติแห่งชาติและองค์กรทั้งหลายที่ปฏิบัติงานในด้านนี้จะดำเนินงานต่อผู้กระทำความผิดอย่างเป็นธรรมและสอดคล้องกันโดยหลีกเลี่ยงการเลือกปฏิบัติอันไม่เหมาะสมที่ตั้งอยู่บนเชื้อชาติชาติกำเนิด เพศ อายุ ความพิการ ศาสนา ลักษณะทางเพศ หรือตั้งอยู่บนพื้นฐานอื่นที่ไม่เหมาะสม¹²⁹

มาตรฐานแห่งชาติสำหรับการสอดส่องดูแลผู้กระทำความผิดในชุมชนแห่งประเทศสหราชอาณาจักร (อังกฤษและเวลส์) (National Standards for the Supervision of Offenders in the Community) ได้กำหนดไว้ในข้อ A2 ว่างานด้านต่าง ๆ จะต้องมีการขึ้นตอนอันสมเหตุสมผลเพื่อให้เป็นที่แน่ใจว่าผู้กระทำความผิดจะได้รับการดูแลและการปฏิบัติอย่างเหมาะสม กำหนดให้มีการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะศาล ตำรวจ งานราชทัณฑ์ และให้มีการร่างข้อตกลงระหว่างกันในการทำโครงการร่วมกันอันจะเป็นการเอื้อให้สามารถทำงานได้อย่างกว้างขวางมากขึ้นตามมาตรฐานนี้ซึ่งทุกหน่วยงานจะอยู่ภายใต้มาตรฐานนี้ เว้นแต่ในบางกรณีจะมีกฎหมายกำหนดไว้เฉพาะ โดยจะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติระหว่างหน่วยงานและมีการพิจารณาาร่วมกัน และต้องมีการควบคุมตรวจสอบการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบต่อการย้ายที่อยู่ของผู้ถูกคุมประพฤติและต้องมีเอกสาร สรุปการปฏิบัติงาน นโยบายและคำแนะนำในการทำงานเพื่อให้ทราบผลสำเร็จของการปฏิบัติตามมาตรฐานนี้

ในข้อ A3 กำหนดว่าเมื่อผู้กระทำความผิดที่อยู่ภายใต้การสอดส่องดูแล ถูกตั้งข้อกล่าวหาในความผิดร้ายแรง จะต้องรายงานไปยังคณะกรรมการอำนวยการคุมประพฤติแห่งชาติ

ข้อ A4 กำหนดว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องรับรองว่ามีการจัดทำแผนการแจ้งคำพิพากษาและแจ้งถึงการทำงาน การให้บริการของตนต่อสาธารณชน

ข้อ A5 กำหนดว่า ควรมีการแจ้งเดือนกรณีมีการปล่อยตัวผู้กระทำความผิดที่อาจเป็นอันตราย หากมีการใช้วิธีการคุมความประพฤติ

¹²⁹ จาก การศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในการนำมาตรการลงโทษระดับกลางมาใช้เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกในการลงโทษผู้กระทำผิดในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย (น. 59-60), โดย ศักดิ์ชัยเลิศพานิชพันธุ์, 2551, กรุงเทพฯ: กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม.

นอกจากการใช้มาตรการคุมประพฤติดังกล่าวแล้ว ประเทศอังกฤษยังไม่มี การนำ มาตรการลงโทษระดับกลางในรูปแบบอื่น ๆ มาใช้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งประเทศอังกฤษจะ ให้ ความสำคัญและมุ่งการใช้วิธีการคุมประพฤติเป็นหลัก

3.2.3 การพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข

การพักการลงโทษตามกฎหมายของประเทศอังกฤษในปัจจุบันอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ซึ่ง บัญญัติไว้ใน Criminal Justice Act 2003 โดยอำนาจในการอนุญาตให้พักการลงโทษโดยหลักเป็น อำนาจหน้าที่ของ Secretary of the State ในการออกคำสั่ง (release on licence) โดยจะมีกฎหมาย กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และระยะเวลาในการอนุญาตให้พักการลงโทษไว้¹³⁰ ทั้งนี้ ในการ พิจารณาเงื่อนไขในการอนุญาตให้พักการลงโทษนั้นจะมีปัจจัยที่แตกต่างกันออกไปโดยพิจารณา เป็นรายบุคคล และจะมีการแบ่งผู้ที่จะมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้การพักการลงโทษออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ต้องโทษที่ถูกพิพากษาให้จำคุกต่ำกว่า 12 เดือน และกลุ่มผู้ต้องโทษที่ ถูกพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป ดังนี้¹³¹

1) การพิจารณาให้การพักการลงโทษในกลุ่มผู้ต้องโทษที่ถูกพิพากษาให้จำคุกต่ำกว่า 12 เดือนนั้น ศาลจะต้องกำหนดระยะเวลาที่ผู้กระทำความผิดจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขการพักการ ลงโทษไว้ด้วย โดยระยะเวลาทั้งหมดจะต้องไม่น้อยกว่า 28 สัปดาห์และไม่มากกว่า 51 สัปดาห์ ซึ่ง ระยะเวลาดังกล่าวนี้จะถูกแบ่งออกเป็นระยะเวลาที่ผู้กระทำความผิดจะต้องถูกควบคุมตัว (Custodial Period) ไม่น้อยกว่า 2 สัปดาห์และไม่มากกว่า 13 สัปดาห์ เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้กระทำความผิดจะได้รับการปล่อยตัวโดยการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข (licence Period) ในขั้นตอนต่อมา ซึ่งจะต้องไม่น้อยกว่า 26 สัปดาห์¹³² อันจะเห็นได้ว่าการกำหนดโทษให้ผู้กระทำ ความผิดต้องถูกควบคุมตัวก่อนในระยะแรก และกระบวนการบังคับโทษจะเน้นไปที่การพักการ ลงโทษแบบมีเงื่อนไขแทน

2) การพิจารณาให้การพักการลงโทษในกลุ่มผู้ต้องโทษที่ถูกพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไปนั้น จะกระทำได้อต่อเมื่อผู้กระทำความผิดได้รับโทษจำคุกมาครึ่งหนึ่งแล้ว ซึ่ง Secretary of the State จะอนุญาตให้พักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขในทันทีโดยไม่ต้องมีการร้องขอ¹³³ นอกจากนี้ ตาม Criminal Justice Act 2003 ยังได้กำหนดให้ Secretary of the State มีอำนาจในการ

¹³⁰ Criminal Justice Act 2003 Sec. 244(1).

¹³¹ จาก *อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท) (น. 68-69), โดย พรเลิศ สักดิ์สงวนมณูญ, 2555, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

¹³² Criminal Justice Act 2003 Sec. 181(5).

¹³³ Criminal Justice Act 2003 Sec. 244(3).

ปล่อยตัวผู้ต้องขังโดยการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขได้ตามที่เห็นสมควรในช่วงเวลาไม่เกิน 135 วันก่อนกำหนดเวลาพ้นโทษของผู้ต้องขังนั้น¹³⁴ เช่น กรณีที่ผู้ต้องขังป่วยใกล้จะเสียชีวิต เป็นต้น นอกจากนี้ หากกรณีผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต ศาลจะเป็นผู้กำหนดโทษขั้นต่ำที่ผู้ต้องโทษจะได้รับ (Minimum Term / Tariff) จนเมื่อผู้ต้องโทษรับโทษครบตามกำหนดโทษขั้นต่ำที่ศาลกำหนดไว้แล้ว คณะกรรมการพักการลงโทษ¹³⁵ จะพิจารณากำหนดแนวทาง (Direct) การพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขได้ต่อเมื่อ Secretary of the State ร้องขอและคณะกรรมการพักการลงโทษพอใจที่จะให้ปล่อยตัวเนื่องจากไม่น่าจะเป็นอันตรายต่อสังคมแล้ว จึงให้ Secretary of the State ปล่อยตัวผู้นั้น ในกรณีที่น่าวิธีการพักการลงโทษมาใช้บังคับแก่กรณีผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตนี้ ผู้ต้องโทษแม้จะได้รับการพักการลงโทษแต่ก็มีเงื่อนไขที่จะต้องอยู่ภายใต้การคุมประพฤติและการสอดส่องดูแลไปตลอดชีวิตของผู้นั้นด้วยเช่นกัน¹³⁶

อย่างไรก็ตาม หากผู้ได้รับอนุญาตให้พักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขนี้ประพฤติดังเงื่อนไขที่กำหนด Secretary of the State มีอำนาจสั่งเพิกถอนการพักการลงโทษได้ทันทีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการพักการลงโทษ เว้นแต่ในกรณีที่เกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะจะไม่ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการพักการลงโทษก็ได้¹³⁷

¹³⁴ Criminal Justice Act 2003 Sec. 246.

¹³⁵ คณะกรรมการพักการลงโทษตามกฎหมายของประเทศอังกฤษ จัดตั้งขึ้นโดย Criminal Justice Act 1967 และถูกกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่ไม่สังกัดกระทรวงใด (Independent Executive Non-Departmental Public Body –NDPB) โดย Criminal Justice and Public Order Act 1994 จะประกอบด้วยประธานคณะกรรมการและกรรมการอื่น ๆ อีก 4 คน ซึ่ง Secretary of the State จะได้รับการแต่งตั้งจากนักกฎหมาย จิตแพทย์ที่จดทะเบียนผู้มีประสบการณ์ในการสอดส่องดูแลผู้ได้รับการปล่อยตัวจากโทษจำคุก และผู้ที่มีงานศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผู้มีส่วนในการกระทำความผิดหรือการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด.

¹³⁶ Crime (Sentence) Act 1997 Sec. 31(1). (อ้างถึงใน *อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ* (น. 70). เล่มเดิม.).

¹³⁷ แหล่งเดิม.

3.3 สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ในสาธารณรัฐฝรั่งเศสมีมาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิดในรูปแบบอื่นนอกจากโทษจำคุก ดังต่อไปนี้

3.3.1 การควบคุมผู้ต้องขังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

การควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Le placement sous surveillance électronique)¹³⁸ เป็นมาตรการที่ได้ถูกกำหนดขึ้นโดยรัฐบัญญัติ ฉบับลงวันที่ 19 ธันวาคม ค.ศ. 1997 โดยมีหลักการคือการปล่อยให้นักโทษอยู่ที่บ้าน โดยมีกำไลอิเล็กทรอนิกส์คอยควบคุมแทนเจ้าหน้าที่ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเมื่อนักโทษออกนอกเขตที่พัก ในทางปฏิบัตินักโทษจะถูกใส่กำไลอิเล็กทรอนิกส์ที่ข้อเท้าหรือข้อมือซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวส่งสัญญาณวิทยุไปยังศูนย์ควบคุมนักโทษที่ถูกติดไว้ในบ้าน และเชื่อมต่อสัญญาณดังกล่าวผ่านทางสายโทรศัพท์ไปยังศูนย์ควบคุมนักโทษของงานราชทัณฑ์ สัญญาณที่ถูกส่งไปนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ทราบว่านักโทษยังคงอยู่ในบ้าน หากสัญญาณขาดหายไปหรือนักโทษถอดกำไลออก เจ้าหน้าที่จะถูกเตือนให้ทราบทันทีโดยระบบอัตโนมัติ¹³⁹ การควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นี้จะต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความเป็นส่วนตัวของนักโทษ¹⁴⁰ อย่างไรก็ตามนักโทษอาจได้รับอนุญาตให้ออกนอกบ้านได้ในกรณีจำเป็นเพื่อการบำบัดรักษาโรคหรือเพื่อกิจกรรมทางวิชาชีพ

บุคคลที่อาจได้รับการควบคุมตามวิธีการนี้คือ นักโทษที่ต้องโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือโทษจำคุกที่เหลืออยู่ไม่เกิน 1 ปี โดยผู้พิพากษาที่ออกคำสั่งนี้อาจกำหนดหน้าที่ให้นักโทษต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการคุมประพฤติที่กำหนดไว้สำหรับการรอการลงโทษ (sursis avec mise a l'épreuve) เช่น การมรายนงานตัวเมื่อถึงกำหนด การห้ามพบปะผู้เสียหาย เป็นต้น นักโทษจะต้องให้ความยินยอมกับการใช้มาตรการควบคุมแบบนี้โดยต้องได้รับความช่วยเหลือจากทนายความก่อนการตัดสินใจ นอกจากนี้การปรับใช้มาตรการควบคุมแบบนี้ก็อาจต้องได้รับความยินยอมจากบุคคลอีกสองคนเพิ่มเติมคือ เจ้าของสถานที่ในกรณีที่สถานที่ควบคุมไม่ใช่บ้านของนักโทษ¹⁴¹ และผู้แทนโดยชอบธรรมในกรณีที่นักโทษเป็นผู้เยาว์

มาตรการควบคุมผู้ต้องโทษด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นี้จัดว่าเป็นมาตรการใหม่ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยในระยะแรกรัฐมนตรีบางส่วนในคณะรัฐมนตรียังคงตั้งข้อสงสัยกับ

¹³⁸ จาก “การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน,” โดย ปกป้อง ศรีสนิท, 2550 (มิถุนายน), *บทบัญญัติ*, 63(2), น. 41-43.

¹³⁹ F. Desportes et F. Le Gunehec, *Droit penal general*, op. cit., n° 1056 - 1, p. 916.

¹⁴⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 723-8 วรรค 2.

¹⁴¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 723-7 วรรค 2.

ประสิทธิภาพและความยากลำบากในการปรับใช้มาตรการนี้ แม้กฎหมายจะประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. 1997 แต่การทดลองใช้ครั้งแรกเกิดขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 2000 โดยรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมได้จัดให้มีการทดลองให้นักโทษถูกควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ การทดลองครั้งนี้ให้ผลที่ดีโดยมีนักโทษสมัครใจเข้าสู่การควบคุมด้วยอิเล็กทรอนิกส์จำนวน 255 คน และมีเพียง 12 คนเท่านั้น ที่ถูกเพิกถอนและถูกนำตัวกลับเข้าเรือนจำ โดยในจำนวนนี้ นักโทษ 7 คน ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด นักโทษ 2 คน กระทำความคิดใหม่ และมีนักโทษเพียง 3 คน ที่หลบหนี¹⁴²

หลังจากผลการทดลองดังกล่าว รัฐบาลสาธารณรัฐฝรั่งเศสมีความมั่นใจมากขึ้นในการปรับใช้มาตรการควบคุมนักโทษด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ดังจะเห็นได้จากรัฐบัญญัติฉบับลงวันที่ 9 กันยายน ค.ศ. 2002 กำหนดให้ “องค์กรเอกชนที่ได้รับการรับรอง” มีอำนาจใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ใหม่ในการควบคุมนักโทษ¹⁴³ แต่การตรวจสอบว่านักโทษอยู่ที่ควบคุมหรือไม่ยังเป็นอำนาจของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ในปัจจุบันมาตรการดังกล่าวเป็นที่นิยมมาก ทำให้ปัญหาเรื่องนักโทษล้นเรือนจำเบาบางลง

การออกคำสั่งและการเพิกถอนคำสั่งตามมาตรการนี้ต้องการทำโดยกระบวนการศาล โดยการรับฟังความเห็นทุกฝ่ายทั้งทางนักโทษรวมทั้งนายความ อัยการ และเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์

เหตุแห่งการเพิกถอนคำสั่งมี 5 ประการ คือ

- (1) เมื่อพฤติการณ์อันเป็นเหตุให้ออกคำสั่งหมดไป
- (2) เมื่อนักโทษไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยศาล
- (3) เมื่อปรากฏหลักฐานความประพฤติเสื่อมเสียของนักโทษ
- (4) เมื่อนักโทษปฏิเสธการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่กระทำโดยศาล
- (5) เมื่อนักโทษร้องขอเอง

หากศาลออกคำสั่งเพิกถอนการควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ นักโทษจะต้องกลับเข้าเรือนจำ โดยต้องรับโทษที่เหลืออยู่หลังจากหักระยะเวลาควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์¹⁴⁴ ปัญหาที่เกิดขึ้นและถูกยกขึ้นพิจารณาในสาธารณรัฐฝรั่งเศส คือ การที่สัญญาเดิมที่นักโทษออกนอกเขตกำหนด จะเป็นเหตุให้นักโทษต้องถูกเพิกถอนการควบคุมด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์โดยทันทีหรือไม่ รัฐสภาฝรั่งเศสเข้าใจถึงความเป็นไปได้ที่เครื่องมืออาจเกิดการขัดข้อง จึงไม่ได้กำหนด

¹⁴² F. Desportes et F. Le Gunehec, Droit penal general, op. cit., n° 1056-1, p.917.

¹⁴³ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 723-9 วรรค 3.

¹⁴⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 723-13 วรรค 2.

อย่างเคร่งครัดว่าผู้พิพากษาต้องเพิกถอนมาตรการนี้ทันทีเมื่อสัญญาเดือนดั่งขึ้น ดังนั้น ในระยะแรกที่มีการปรับใช้มาตรการนี้ เมื่อสัญญาเดือนดั่งขึ้น เจ้าหน้าที่จะถูกส่งตัวไปที่บ้านที่ควบคุมนักโทษทันที เพื่อพิสูจน์ว่านักโทษยังคงอยู่ในสถานที่ควบคุมหรือไม่ การส่งตัวเจ้าหน้าที่ไปที่บ้านนักโทษทุกกรณีที่สัญญาเดือนดั่ง สร้างความยุ่งยากในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างมาก รัฐบัญญัติฉบับลงวันที่ 9 กันยายน ค.ศ. 2002 จึงกำหนดใหม่ว่าการส่งตัวเจ้าหน้าที่ไปที่บ้านที่ควบคุมนักโทษไม่ใช่เรื่องบังคับอีกต่อไป เมื่อสัญญาเดือนการออกนอกเขตกำหนดดั่งขึ้น รัฐบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจดุลยพินิจกับ “ผู้พิพากษาปรับใช้โทษ” ในการพิจารณาว่าสัญญาเดือนดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะเจตนาหลบหนีหรือเพราะเหตุอื่น นอกจากนี้มาตรา R. 57-22 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศสยังได้กำหนดวิธีปฏิบัติที่ง่ายขึ้น กล่าวคือ เมื่อสัญญาเดือนดั่ง ให้เจ้าหน้าที่โทรศัพท์ติดต่อไปยังนักโทษเพื่อยืนยันการปรากฏตัวของนักโทษแทนการส่งเจ้าหน้าที่ไป¹⁴⁵

3.3.2 มาตรการลงโทษระดับกลาง

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสาธารณรัฐฝรั่งเศสเน้นหลักการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน (Individualisation des peines) หมายถึง การที่ศาลหรือองค์กรอื่นที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลนักโทษปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคนเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟู ปรับปรุงแก้ไขและเพื่อให้ผู้กระทำความผิดพร้อมที่จะกลับคืนสู่สังคมอย่างไม่มีปัญหา ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว การคำนึงถึงลักษณะส่วนตัวของผู้กระทำความผิดอาญานั้น สามารถแบ่งได้เป็น 2 ช่วง ช่วงแรก คือ ก่อนการพิพากษา (Personnalisation des peines) โดยศาลจะเป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดโทษและระยะเวลาในการการลงโทษให้มีความเหมาะสมกับจำเลย โดยการพิจารณาถึงความหนักเบาของความผิดที่จำเลยได้กระทำ เหตุบรรเทาโทษต่าง ๆ และลักษณะส่วนตัวของจำเลย¹⁴⁶ ช่วงที่สอง คือระหว่างการลงโทษ (Individualisation des peines) ระหว่างที่นักโทษต้องรับโทษอยู่ในเรือนจำ การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคนได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางเพื่อวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูและปรับปรุงแก้ไขให้จำเลยพร้อมที่จะกลับเข้าใช้ชีวิตในสังคมต่อไป ซึ่งในอดีตเรามักจะตั้งสมมติฐานว่าบุคคลที่กระทำความผิดรูปแบบเดียวกัน ควรจะได้รับการโทษจำคุกเท่ากัน เพราะวัตถุประสงค์ของการลงโทษมุ่งเน้นแต่การลงโทษผู้กระทำความผิดให้สมกับการ

¹⁴⁵ F. Desportes et F. Le Guehec, Droit penal general. op. cit., n° 1056-1, p. 917.

¹⁴⁶ ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส มาตรา 132-24 บัญญัติว่า “ภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ศาลมีอำนาจพิจารณากำหนดโทษและรูปแบบการลงโทษ โดยคำนึงถึงพฤติกรรมแห่งความผิดและลักษณะของผู้กระทำความผิด เมื่อศาลกำหนดโทษปรับ ศาลจะพิจารณาถึงรายได้ของผู้กระทำความผิดด้วย” เช่นเดียวกับในประเทศไทย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 เรื่องเหตุบรรเทาโทษ ได้สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดดังกล่าว.

กระทำที่ผู้กระทำได้ก่อนขึ้น ยับยั้งข่มขู่ไม่ให้ประชาชนกระทำความผิด รวมทั้งการกันผู้กระทำความผิดออกจากสังคมในระยะเวลาที่เหมาะสม ด้วยสมมติฐานเพียงเท่านี้ จึงมีการลงโทษนักโทษที่กระทำความผิดแบบเดียวกันด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน เช่น การกำหนดระยะเวลาจำคุกที่เท่ากัน แต่ด้วยในปัจจุบัน วัตถุประสงค์ในการลงโทษได้เปลี่ยนไปในทิศทางของการมุ่งเน้นการฟื้นฟูแก้ไขตัวนักโทษ พร้อมทั้งการพยายามทำให้นักโทษกลับคืนสู่สังคม การลงโทษจำคุกจึงไม่ได้มีเพียงเพื่อการแก้แค้นทดแทนการกระทำความผิดหรือเพียงเพื่อการกันผู้ร้ายออกจากสังคมเท่านั้น แต่การจำคุกนั้น ยังหมายถึงการเปิดโอกาสให้นักโทษได้รับการฟื้นฟูจิตใจ และเตรียมพร้อมกลับเข้าสู่สังคมโดยที่ไม่ทำให้สังคมเดือดร้อน วัตถุประสงค์การลงโทษแบบดังกล่าว ได้รับการยอมรับในสาธารณรัฐฝรั่งเศส ดังที่ปรากฏในคำวินิจฉัยของตุลาการรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสที่ได้กล่าวไว้ว่า “การลงโทษทางอาญาที่เกี่ยวกับการจำกัดเสรีภาพนั้นยอมรับได้ไม่ใช่เพียงเพื่อการป้องกันสังคมและเพื่อการลงโทษผู้ถูกศาลพิพากษา แต่ยังเป็นไปเพื่อการปรับปรุงแก้ไขบุคคลเหล่านี้และเตรียมการให้พวกเขาสำหรับการกลับเข้าสู่สังคม”¹⁴⁷ หลักการของตุลาการรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสที่วางไว้นี้ ได้สะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่ยอมรับนับถือในสาธารณรัฐฝรั่งเศสเป็นอย่างดี กล่าวคือ การป้องกันสังคม การลงโทษคนกระทำความผิด และการปรับปรุงแก้ไขและเตรียมการให้ผู้กระทำผิดกลับคืนสู่สังคม¹⁴⁸ นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศอันว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (Pacte international sur ies droits civils et politiques) ได้ยืนยันหลักการดังกล่าวอีกว่า “งานราชทัณฑ์คือการบำบัดนักโทษซึ่งมีเป้าหมาย คือ การปรับปรุงแก้ไขนักโทษและการส่งคืนนักโทษสู่สังคม”¹⁴⁹ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการฟื้นฟูแก้ไขนักโทษดังกล่าว การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละคนไม่ว่าจะจะเป็นช่วงการกำหนดโทษ โดยศาลที่มีอำนาจตัดสินคดี (Personnalisation des peines) หรือช่วงการลงโทษในเรือนจำ (Individualisation des peines) จึงเป็นวิธีการที่ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวาง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ สถานะทางอัตวิสัย (subjective) ของตัวนักโทษแต่ละคนมีผลกับระยะเวลาจำคุก และการกำหนดมาตรการพิเศษต่าง ๆ ระหว่างจำคุก เพื่อการฟื้นฟูนักโทษ นักโทษที่ร่วมมือและมีการพัฒนาการที่ดีย่อมได้รับการส่งตัวคืนสู่สังคมได้เร็วกว่านักโทษทั่วไป¹⁵⁰ เมื่อวัตถุประสงค์ของการลงโทษผู้กระทำความผิดได้โน้มเอียงไปในทางการฟื้นฟูแก้ไข (Rehabilitation) และส่งเสริมการกลับเข้าสู่สังคม

¹⁴⁷ คำวินิจฉัยตุลาการรัฐธรรมนูญฝรั่งเศส หมายเลข 93-334 DC ลงวันที่ 20 มกราคม 1994 (ราชกิจจานุเบกษา 26 มกราคม หน้า 1380).

¹⁴⁸ การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน (น. 34). เล่มเดิม.

¹⁴⁹ ข้อ 10-3 ของ Pacte international sur les droits civils et politiques.

¹⁵⁰ การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน (น. 35). เล่มเดิม.

(Reinsertion) มาตรการและระยะเวลาในการลงโทษจึงต้องเปลี่ยนไป จากเดิมที่ต้องลงโทษนักโทษ เพื่อให้สมกับการกระทำที่ได้กระทำไว้เป็นความผิด ก็เปลี่ยนมาเป็นการพิจารณาถึงลักษณะส่วนตัวของนักโทษและความพร้อมที่จะกลับเข้าสู่สังคมในอนาคต¹⁵¹ ในส่วนนี้ “งานราชทัณฑ์” (service penitentiaire) และ “ผู้พิพากษาปรับใช้โทษ”¹⁵² (juge de l'application des peines เรียกว่า JAP) เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการฟื้นฟูแก่นักโทษในเรือนจำ โดยหลักแล้ว “ผู้พิพากษาปรับใช้โทษ” จะเป็นผู้พิจารณาออกคำสั่งให้ใช้วิธีการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับตัวนักโทษแต่ละคน ซึ่งมาตรการดังกล่าว ประกอบด้วย การลดระยะเวลาจำคุก (Les reductions de peine) การอนุญาตให้ออกนอกเรือนจำ (Les permissions de sortir) การหยุดหรือแบ่งการลงโทษ (La suspension ou le fractionnement de la peine) การจำคุกนอกเรือนจำ (Le placement a l'exterieur) การให้เสรีภาพบางส่วน (La semi-liberte) การควบคุมโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Le placement sous surveillance electronique), และการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข (La liberation conditionnelle)¹⁵³

ที่ผ่านมาในอดีตสาธารณรัฐฝรั่งเศสได้กำหนดวิธีการในการลงโทษผู้กระทำความผิดหรือจำเลยออกเป็น การลงโทษสำหรับความผิดที่ร้ายแรงหรือโทษหนัก และความผิดลหุโทษ มาตรการในการลงโทษผู้กระทำความผิดลหุโทษยังแบ่งออกเป็น 5 ระดับ และในระยะเวลาต่อมา ช่วงประมาณ ค.ศ. 1986 จึงได้มีการแก้ไขระดับการลงโทษในความผิดลหุโทษเสียใหม่เป็น 4 ระดับ ตามความหนักเบา ส่วนระดับที่ 5 ซึ่งเป็นโทษที่หนักที่สุดที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดลหุโทษซึ่งได้ยกเลิกไปนั้น ได้มีการนำมาตราการลงโทษระดับกลางมาใช้แทน ซึ่งก็มีหลายคดีที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

3.3.3 การพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข

การพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข (La liberation conditionnelle)¹⁵⁴ คือ การปล่อยผู้กระทำความผิดกลับสู่อิสรภาพโดยมีเงื่อนไขให้ปฏิบัติตามข้อกำหนด เมื่อผู้ต้องโทษปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ก็จะไม่ถูกนำกลับมาลงโทษอีก ในทำนองกลับกัน หากผู้ต้องโทษไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ผู้ต้องโทษก็จะถูกนำกลับมารับโทษจำคุกในเรือนจำ การปล่อยสู่อิสรภาพในลักษณะนี้คล้ายกับการรอการลงโทษ (Le sursis avec mise a lepreuve) แต่ต่างกันตรงที่การพักการ

¹⁵¹ F. Desportes et F. Le Gunehec, Droit penal general, 10^e edition, Economica, 2003, n° 1045, p. 907.

¹⁵² ผู้พิพากษาปรับใช้โทษ (le juge de l'application des peines) เป็นผู้พิพากษาอาชีพในศาลจังหวัด (Tribunal de grande instance) ที่ถูกเสนอชื่อโดย Conseil superieur de la Magistrature (คล้ายคณะกรรมการตุลาการในประเทศไทย) มีอำนาจหน้าที่ในการปรับใช้โทษและกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับนักโทษในเรือนจำ รวมถึงการดูแลจำเลยที่ถูกลงโทษแต่ได้รับการรอการลงโทษ (le sursis avec mise a l'epreuve).

¹⁵³ การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน (น. 36). เล่มเดิม.

¹⁵⁴ แหล่งเดิม.

ลงโทษแบบมีเงื่อนไขนี้ปรับใช้กับผู้ต้องโทษที่เคຍอยู่ในเรือนจำจริง ๆ มาแล้ว แต่ศาลสั่งปล่อยผู้ต้องโทษนั้นออกก่อนกำหนด โดยมีเงื่อนไขให้ผู้ต้องโทษปฏิบัติในขณะที่การรอการลงโทษใช้กับจำเลยที่ศาลตัดสินจำคุก แต่ศาลกำหนดเงื่อนไขให้จำเลยปฏิบัติโดยไม่ต้องเข้าเรือนจำ

การพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขให้ประโยชน์หลายอย่างมากกว่าการปล่อยผู้ต้องโทษออกจากเรือนจำเมื่อครบกำหนดระยะเวลาจำคุก ที่เห็นได้ชัด คือ ผู้ต้องโทษที่เข้าสู่กระบวนการพักการลงโทษนั้น แม้ว่าจะได้รับอิสรภาพก่อนกำหนดจริง แต่ก็จะต้องถูกผูกมัดด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ศาลกำหนดขึ้นเพื่อที่จะให้ผู้กระทำความผิดได้ปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับสังคม หากปฏิบัติตามเงื่อนไขเหล่านี้ได้เป็นผล ก็เท่ากับเป็นสิ่งยืนยันความสำเร็จในการฟื้นฟูผู้ต้องโทษ ในทำนองกลับกัน หากผู้ต้องโทษไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขเหล่านี้ได้ก็จะถูกจับเข้าเรือนจำอีกครั้งหนึ่ง ในขณะที่หากไม่มีการปรับใช้มาตรการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขนี้ แม้ผู้ต้องโทษจะถูกจำคุกครบตามกำหนดเวลาก็จริง แต่ก็ไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ต้องโทษปฏิบัติหลังจากได้รับอิสรภาพเพื่อเป็นการฟื้นฟูตัวผู้กระทำความผิดเลย

การพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขในบทบัญญัติของกฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะให้ผู้กระทำความผิดกลับคืนสู่สังคม (La reinsertion des condammés) และการป้องกันการกระทำผิดอีก (La prevention de la recidive)¹⁵⁵ โดยผู้กระทำความผิดที่อาจได้รับประโยชน์จากมาตรการนี้คือผู้ต้องขังที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามอย่างจริงจังที่จะปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับสังคม เช่น เมื่อผู้ต้องขังสามารถพิสูจน์ถึงการทำกิจกรรมทางวิชาชีพ หรือพิสูจน์ถึงการเรียนและการฝึกอาชีพอย่างไม่ลดละ รวมทั้งการฝึกงานหรือการจ้างงานชั่วคราวเพื่อที่จะให้ตนเองกลับคืนสู่สังคม หรือพิสูจน์ถึงความจำเป็นในการกลับไปใช้ชีวิตครอบครัว หรือพิสูจน์ถึงความจำเป็นในการเข้าบำบัดรักษา หรือพิสูจน์ถึงความพยายามที่จะชดใช้ความเสียหายให้ผู้เสียหาย¹⁵⁶

เงื่อนไขของการร้องขอพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขนี้ คือ ผู้ต้องขังจะต้องได้รับโทษในเรือนจำมาแล้วกึ่งหนึ่งของโทษที่เหลืออยู่¹⁵⁷ ตัวอย่างเช่น นักโทษคนหนึ่งต้องโทษจำคุก 10 ปี นักโทษคนนี้สามารถร้องขอพักการลงโทษได้เมื่อถูกจำคุกมาแล้วอย่างน้อยเป็นเวลา 5 ปี และในกรณีที่นักโทษได้รับประโยชน์จากมาตรการลดระยะเวลาจำคุก (Les reductions de peine) ก็ต้องนำสิทธิประโยชน์เหล่านี้ของนักโทษมารวมในการคำนวณสิทธิในการร้องขอการพักการลงโทษด้วย ตัวอย่างเช่น นักโทษคนหนึ่งต้องโทษจำคุก 10 ปี โดยนักโทษคนนี้ได้รับการลดระยะเวลา

¹⁵⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 729 วรรค 1.

¹⁵⁶ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 729 วรรค 1.

¹⁵⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 729 วรรค 2.

จำคุกจากศาลเป็นเวลา 12 เดือน หลังจากได้รับการลดระยะเวลาลโทษแล้วนักโทษจะถูกขังในเรือนจำจริง ๆ เพียง 9 ปี นักโทษคนนี้อาจร้องขอเวลาการพักการลงโทษได้เมื่อตนเองได้รับโทษจำคุกมาแล้ว 4 ปี 6 เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลาถึงหนึ่งของการคุมขังจริง ๆ ทั้งหมด 9 ปี แต่สำหรับนักโทษที่กระทำความผิดซ้ำซาก สิทธิประโยชน์จะน้อยกว่านักโทษทั่วไป กล่าวคือ นักโทษที่กระทำความผิดซ้ำซากอาจร้องขอการพักการลงโทษได้เมื่อถูกจำคุกมาแล้วเป็นเวลาอย่างน้อยสองเท่าของโทษที่เหลืออยู่¹⁵⁸ ตัวอย่างเช่น นักโทษที่กระทำความผิดซ้ำซากคนหนึ่งได้รับโทษจำคุก 9 ปี นักโทษคนนี้อาจร้องขอการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขเมื่ออยู่ในเรือนจำมาแล้วอย่างน้อย 6 ปี

ในทุกกรณี แม้โทษจำคุกจะยาวนานมากเพียงใด (เว้นแต่โทษจำคุกตลอดชีวิต) นักโทษทุกประเภท สามารถร้องขอการพักการลงโทษได้เมื่อถูกจำคุกมาเป็นเวลาอย่างน้อย 15 ปี สำหรับนักโทษทั่วไป และอย่างน้อย 20 ปี สำหรับนักโทษที่กระทำความผิดซ้ำซาก ตัวอย่างเช่น นักโทษคนหนึ่งต้องโทษจำคุก 40 ปี นักโทษคนนี้อาจร้องขอการพักการลงโทษได้เมื่อถูกจำคุกมาแล้วอย่างน้อย 15 ปี ในกรณีของโทษจำคุกตลอดชีวิต นักโทษสามารถร้องขอการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไขได้เมื่อถูกจำคุกมาแล้วอย่างน้อย 18 ปี และสำหรับนักโทษที่กระทำความผิดซ้ำซากที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต อาจร้องขอการพักการลงโทษได้เมื่อถูกจำคุกมาแล้วอย่างน้อย 22 ปี¹⁵⁹

นอกจากนี้ ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับสวัสดิภาพทางครอบครัว กฎหมายได้เพิ่มบทบัญญัติเรื่องการพักการลงโทษแบบพิเศษที่ให้กับผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กที่อายุไม่เกิน 10 ปี¹⁶⁰ กล่าวคือ ศาลอาจพักการลงโทษให้ผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กที่อายุไม่เกิน 10 ปีได้ทันที หากผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กนั้นต้องโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือโทษจำคุกที่เหลืออยู่ไม่เกิน 4 ปี ใด ๆ ก็ดี หากผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กต้องโทษจำคุกเพราะการกระทำความผิดต่อเด็ก ผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กไม่อาจได้รับประโยชน์จากบทบัญญัติพิเศษนี้ รวมทั้งผู้ใช้อำนาจปกครองเด็กที่เข้าลักษณะเป็นผู้กระทำความผิดซ้ำซาก ก็ไม่ได้รับประโยชน์จากบทบัญญัติพิเศษนี้เช่นกัน

องค์การตุลาการที่มีอำนาจพิจารณาออกคำสั่งและเพิกถอนคำสั่งการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข คือ “ผู้พิพากษาปรับใช้โทษ” ในกรณีนักโทษต้องโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือในกรณีที่โทษจำคุกที่เหลืออยู่ไม่เกิน 3 ปี และ “ศาลปรับใช้โทษ” ในกรณีอื่น ๆ ซึ่งเรื่องที่อยู่ในอำนาจของ “ศาลปรับใช้โทษ” ก็คือกรณีนักโทษที่ต้องโทษหนักกว่านั้นเอง การออกคำสั่งและเพิกถอนคำสั่งพักการลงโทษโดยศาลปรับใช้โทษจะพิจารณาด้วยองค์คณะ¹⁶¹

¹⁵⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 729 วรรค 2.

¹⁵⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 729 วรรค 3.

¹⁶⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 729-3.

¹⁶¹ J. Pradel, Manuel de Droit penal general, 14^e edition, Cujas, 2002, n°720, p. 637.

วิธีพิจารณาออกคำสั่งนั้นใช้ระบบศาล กล่าวคือ คำสั่งจะต้องใช้เหตุผลในการออกคำสั่ง และคำสั่งอาจถูกอุทธรณ์ได้ที่ศาลอุทธรณ์ นอกจากนั้น ก่อนออกคำสั่ง ผู้พิพากษาหรือศาลจะต้องรับฟังความทุกฝ่าย กล่าวคือ ฝ่ายนักโทษรวมทั้งทนายความ ฝ่ายอัยการ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ราชการที่ใช้กระบวนการศาล (Jurisdictionalisation) ในการออกคำสั่งเกี่ยวกับการพักการลงโทษโดยผลของรัฐบาลบัญญัติฉบับลงวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 2000 นั้นให้ผลในเชิงบวก กล่าวคือ ในคดีพักการลงโทษนักโทษอุกฉกรรจ์ที่เคยอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมนั้น เมื่อมีการใช้กระบวนการศาลและการออกคำสั่งเกี่ยวกับการพักการลงโทษโดยผลของรัฐบาลบัญญัติฉบับลงวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 2000 นั้นให้ผลในเชิงบวกกล่าวคือ ในคดีพักการลงโทษนักโทษอุกฉกรรจ์ที่เคยอยู่ในอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมนั้น เมื่อมีการใช้กระบวนการศาลและการออกคำสั่งโดยองค์กรตุลาการ จำนวนคำสั่งพักการลงโทษเพิ่มขึ้นถึง 3 เท่า¹⁶² ซึ่งทำให้ปริมาณผู้ต้องขังลดลงจากเรือนจำอย่างเห็นได้ชัด แต่ในส่วนของนักโทษปกติที่เคยอยู่ในอำนาจของ “ผู้พิพากษาปรับใช้โทษ” อยู่แล้ว แม้มีการใช้กระบวนการศาลโดยผลของรัฐบาลบัญญัติฉบับเดียวกันนี้ คำสั่งพักการลงโทษก็ไม่ได้เพิ่มขึ้นมากแบบมีนัยสำคัญ

ผู้ต้องขังที่ได้รับการพักการลงโทษจะต้องอยู่ภายใต้มาตรการหลายอย่าง ซึ่งก็คือ มาตรการแบบเดียวกับจำเลยที่ได้รับการรอกการลงโทษนั่นเอง โดยหลัก ๆ คือ มาตรการควบคุม (mesures de controle) และมาตรการช่วยเหลือ (mesures d'assistance) ในส่วนมาตรการควบคุมนั้น ผู้พิพากษาเลือกสั่งได้หลายมาตรการ เช่น การรายงานตัวกับเจ้าหน้าที่ตามกำหนด แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบถึงการเปลี่ยนที่อยู่หรือที่ทำงาน การห้ามขับยานพาหนะ การห้ามเข้าสถานที่บางแห่ง การห้ามพบปะสังสรรค์กับผู้ร่วมกระทำผิดหรือผู้เสียหาย การห้ามพกอาวุธ การห้ามประกอบอาชีพบางอย่างที่สัมพันธ์กับการกระทำความผิด ในส่วนของมาตรการช่วยเหลือ เช่น การให้ไปฝึกงานฝึกอาชีพ การให้ไปรักษาพยาบาล รวมทั้งการเข้าอบรมหน้าที่พลเมือง

การเพิกถอนคำสั่งพักการลงโทษให้กระทำแบบเดียวกับการออกคำสั่งทั้งในเรื่องขององค์กรผู้มีอำนาจและวิธีพิจารณา โดยเหตุแห่งการเพิกถอนคำสั่งมีสามประการ คือ

- (1) ประการที่หนึ่ง ผู้ต้องโทษกระทำความผิดขึ้นใหม่
- (2) ผู้ต้องโทษมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างชัดเจน
- (3) ผู้ต้องโทษไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการคุมประพฤติ

¹⁶² F. Desportes et F. Le Gunehec, Droit penal general, op. cit., n° 1063-1, p. 926.

เมื่อผู้ต้องโทษถูกเพิกถอนคำสั่ง ผู้พิพากษาหรือศาลที่เพิกถอนคำสั่งต้องกำหนดระยะเวลาจำคุกให้นักโทษ ซึ่งอาจเป็นโทษทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนที่เหลืออยู่ในขณะออกคำสั่งพักการลงโทษ แต่หากผู้ต้องโทษไม่ถูกเพิกถอนคำสั่งพักการลงโทษจนครบกำหนดระยะเวลาคุมประพฤติ ผู้ต้องโทษจะหลุดพ้นจากโทษจำคุกถาวรตั้งแต่วันที่มิคำสั่งพักการลงโทษ

โดยสรุปแล้ว การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคนนั้นได้ถูกนำมาใช้ในประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศสอย่างกว้างขวาง แม้จะมีหลายวิธีการแต่จุดมุ่งหมายล้วนแต่เป็นหนึ่งเดียวคือ การพยายามปรับปรุงแก้ไขให้นักโทษกลับคืนสู่สังคมอย่างไม่มีปัญหา (Reinsertion) องค์กรผู้ออกคำสั่งรวมทั้งวิธีพิจารณาในการออกคำสั่งนั้นใช้ระบบศาลทั้งหมดเพื่อประกันความเป็นกลางและความโปร่งใสในการออกและเพิกถอนคำสั่งต่าง ๆ ¹⁶³

---

¹⁶³ การปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน (น. 49). เล่มเดิม.